

národní
úložiště
šedé
literatury

Moravská galerie. Výroční zpráva za rok 2021

Moravská galerie v Brně
2022

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-534635>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

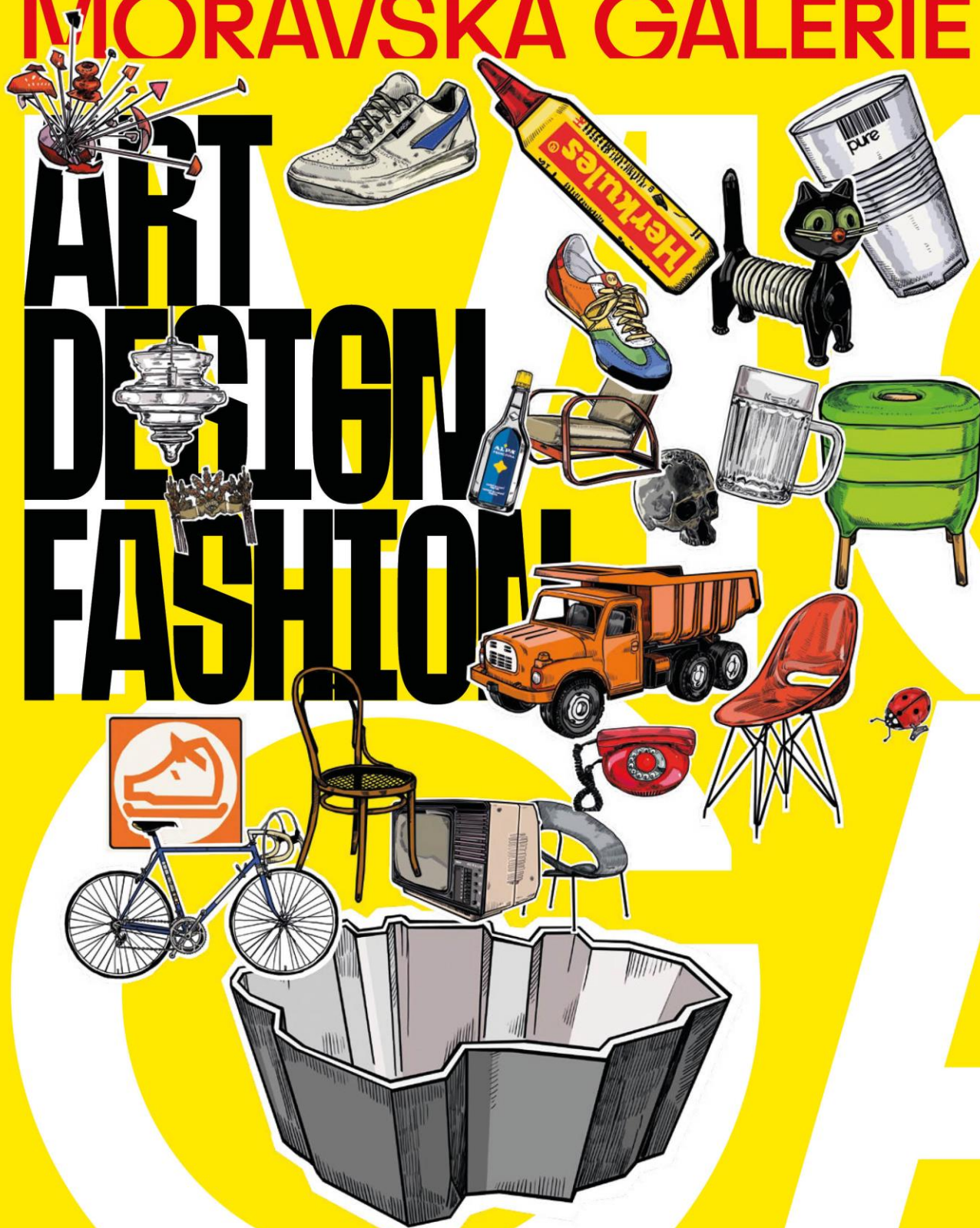
Datum stažení: 09.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2021

MORAVSKÁ GALERIE

ART DESIGN FASHION

OBSAH:

ÚVOD	2
KONTAKTNÍ ÚDAJE A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ	3
Kontaktní údaje	3
Personální zastoupení	3
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG	5
I. PREZENTACE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ	6
I.1.1 Zprostředkování sbírkových fondů	6
I.1.2 Výstavní dramaturgie	7
I.2 Bienále grafického designu	10
I.3 Publikační činnost	12
I.4 Edukační aktivity a doprovodné programy	13
I.4.1 Školy a edukační aktivity	13
I.4.2 Doprovodné programy	13
I.5 Marketing a komunikace	18
I.6 Knihovna Moravské galerie	21
I.7 Archiv Moravské galerie	24
I.8 Národní metodické centrum (CENS)	24
I.9 Zahraniční spolupráce	25
II. PÉČE O SBÍRKY	27
II.1 Akviziční činnost	29
II.2 Digitalizace a on-line prezentace sbírek	36
II.3 Inventarizace	37
II.4 Restaurování	37
III. VĚDA A VÝZKUM	39
IV. PROVOZ A EKONOMIKA	40
IV.1 Rozpočet v roce 2021	40
IV.2 Provozní činnosti a správa budov	41
V. INVESTIČNÍ A STRATEGICKÉ PROJEKTY	44
VI. BEZPEČNOST OBJEKTŮ A OCHRANA SBÍREK	46

ÚVOD

Moravská galerie v Brně patří mezi vlajkové lodi českých státních příspěvkových organizací. Páteř činnosti instituce tvoří sbírkové fondy, které jsou prezentovány prostřednictvím katalogu *Sbírky on-line*, „otevřených“ studijních depozitářů a v neposlední řadě dlouhodobými a krátkodobými výstavními prezentacemi a doprovodnými programy. Komplikace roku 2020 a 2021 spojené s pandemií covid-19 očekáváme i v roce 2022. Rok 2021 byl však pro Moravskou galerii výjimečný dvěma zásadními událostmi; po náročné rekonstrukci bylo otevřeno Uměleckoprůmyslové muzeum s novou expozicí designu a módy a byly vyřešeny zásadní komplikace, které bránily v pokračování projektu dostavby depozitáře na okraji Brna v Řečkovících.

Rok 2021 znamenal završení velmi náročných prací, které vedly k zásadní proměně Uměleckoprůmyslového muzea na novou koncepci *ART DESIGN FASHION*. Tento projekt, který započal v roce 2016 a trval bezmála šest let, byl veřejnosti úspěšně představen slavnostním otevřením 25. listopadu 2021 a vyvolal značný zájem a ohlas. Moravská galerie si klade za cíl prezentovat zde fenomén soudobého českého designu co nejkompaktněji a tak, aby byl srozumitelný pro co nejširší divácký okruh. Je proto zapotřebí jej adekvátně komunikovat, a to jak v rovině výstavní, tak i programové a informační, přičemž velký důraz při přípravě nové expozice byl kladen i na její edukační složku. Návštěvník si formou zážitkové iniciační cesty muzeem osvojí zásadní mezníky spjaté se vznikem a vývojem designu, uvědomí si, jaké dopady má design na společnost i na něj samotného. Výstavní dramaturgie se proto nebude obracet jen do minulosti, ale bude otvírat otázky spojené s budoucností. Proto se jedním z atributů Uměleckoprůmyslového muzea stává „design 4.0“, což je pro nás spojeno s klíčovým cílem propojení s kreativním průmyslem. Tato ambice byla i důvodem, proč se Moravská galerie již v roce 2020 stala zakládajícím členem nově vzniklé Asociace českého průmyslového designu.

Do objektu Uměleckoprůmyslového muzea intervenovali přední čeští designéři, kteří zpracovávají jednotlivá dílčí zadání. Pandemická situace způsobila četné komplikace v přípravách i realizaci, ale přesto byla budova slavnostně otevřena za přítomnosti designérů, členů Asociace českého průmyslového designu i dalších firem, zainteresované veřejnosti a současné politické reprezentace. Podařilo se též zorganizovat odbornou debatu výše zúčastněných, což odpovídá záměru Moravské galerie být platformou pro prezentaci a rozvoj českého designu.

V rámci slavnostního otevření Uměleckoprůmyslového muzea byly také zahájeny dvě výstavy: retrospektivní výstava *Jiří Pelcl Design*, která představuje předního českého designéra Jiřího Pelcla, a *Lucie Koldová: Lightness*, prezentující práci české designérky v oblasti nábytku a světel.

KONTAKTNÍ ÚDAJE A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ

Kontaktní údaje

Adresa: Moravská galerie v Brně, Husova 18, 662 26 Brno

Telefon: +420 532 169 111

E-mail: info@moravska-galerie.cz

www.moravska-galerie.cz

Personální zastoupení

V roce 2021 měla MG celkem 157 zaměstnanců (136,9 přepočtených pracovních úvazků).

Organizační struktura MG s uvedením vedoucích pracovníků a kurátorů sbírek:

Ředitel MG	Mgr. Jan Press
<i>Pracoviště přímo řízená ředitelem MG</i>	
Archiv MG	Mgr. Svatava Hájková
Pracovník interního auditu	Ing. Denisa Makki
Oddělení ostrahy a bezpečnosti sbírek	Mgr. Michal Kučera, Ph.D.
CENS, Muzeum Josefa Hoffmanna, Jurkovičova vila	Mgr. Rostislav Koryčánek
<i>Náměstek odboru ředitele</i>	Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
Sekretariát ředitele MG	Mgr. Michal Žďárský
Knihovna	PhDr. Judita Matějová
Sbírka bibliofilii a knižní vazby, sbírka starých tisků	PhDr. Judita Matějová
<i>Náměstkyně pro vnější komunikaci</i>	Andrea Vojtěchovská
Lektorské oddělení	Mgr. Kateřina Minaříková
Oddělení marketingu a komunikace	Andrea Vojtěchovská
<i>Náměstek pro odbornou činnost</i>	Mgr. Ondřej Chrobák
<i>Odbor správy sbírek</i>	Mgr. Pavla Obrovská
Registr sbírek	Mgr. Pavla Obrovská
Restaurátorské oddělení	MgA. Terezie Veselá (do 31. 8. 2021) MgA. Ida Radványiová (od 1. 10. 2021)
Management sbírek	Mgr. Zdeněk Sedláček

Odbor volného umění

Sbírka moderního a současného malířství
a sochařství, sbírka uměleckých děl pro
nevidomé a slabozraké

Sbírka malířství a sochařství starého umění
a 19. století

Sbírka kresby a grafiky starého umění
a 19. století

Sbírka kresby a grafiky moderního
a současného umění

Mgr. Ondřej Chrobák
Mgr. Ondřej Chrobák

Mgr. Petr Tomášek, Ph.D.

Mgr. Ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.
(do 31. srpna 2021)

Mgr. Petr Ingerle

Odbor UMPRUM

Sbírka textilu a módy

Sbírka nábytku a hraček, keramiky a porcelánu,
sbírka designu

Sbírka kovů, skla, sbírky starověku
a mimoevropských kultur

Sbírka fotografie a nových médií

Sbírka grafického designu

Mgr. Ondřej Chrobák
Mgr. Andrea Březinová

Mgr. Rostislav Koryčánek
PhDr. Alena Krkošková

Mgr. Jiří Pátek
PhDr. Marta Sylvestrová

Náměstkyně pro ekonomiku a provoz

Oddělení produkce výstav a publikací

Oddělení stavby výstav

Provozně-technické oddělení

Investiční technik

Ekonomické oddělení

Ing. Marie Kočařová
PhDr. Miroslava Pluháčková
Petr Kolaja
Ing. Zbyněk Kroča
Jan Sářka
Ing. Marie Kočařová

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG

Poradní orgán ředitele MG, sestavený z teoretiků výtvarného umění, jehož úkolem je vyjadřovat se ke strategii sbírkotvorné činnosti galerie a jejím změnám, k nabývání děl do sbírky MG a k dalším otázkám týkajícím se správy a uchování sbírky MG. Poradní sbor se skládá ze dvou sekcí:

Volné umění a fotografie

Mgr. Katarína Chmelinová, Ph.D. (Slovenská národná galéria)
Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D. (Seminář dějin umění Masarykovy univerzity v Brně)
Mgr. akad. arch. Edith Jeřábková (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
PhDr. Olga Kotková (Národní galerie v Praze)
Mgr. Martin Mazanec, Ph.D. (FaVU VUT v Brně)
PhDr. Mahulena Nešlehová (Ústav dějin umění Akademie věd ČR)
PhDr. Terezie Petišková (Dům umění města Brna)
Mgr. Tomáš Pospěch (Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezské univerzity v Opavě)
PhDr. Hana Rousová (historička umění)

Užité umění a grafický design

Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D. (Ústav dějin umění Akademie věd ČR)
doc. Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Mgr. Jiří Hulák (Národní technické muzeum)
Mgr. Daniela Kramerová (historička umění)
Mgr. Martina Lehmannová (Český výbor ICOM)
Jiří Macek (Profil Media s. r. o.)
Mgr. art. Maroš Schmidt (Slovenské muzeum dizajnu)
Adam Štěch (OKOLO / Pedal Project)
PhDr. Lucie Vlčková, Ph.D. (Uměleckoprůmyslové museum v Praze)

I. PREZENTACE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ

Po programové stránce je pole zprostředkování rozprostřeno především mezi kurátory, management sbírek, lektory a marketing. Provázanost činností vyjmenovaných složek tvoří předpoklad úspěchu nastavené koncepce prezentace a zprostředkování sbírkových fondů MG. Tato koncepce je primárně založena na třístupňovém formátu zprostředkování (výstavy a dlouhodobé expozice, studijní depozitáře a sbírky on-line), který ve svém součtu komplexně pokrývá sbírkový fond instituce.

I.1.1 Zprostředkování sbírkových fondů

Aktivity v této oblasti byly i v roce 2021 silně ovlivněny pandemickou situací covid-19. Z důvodu mimořádných opatření vlády ČR byla Moravská galerie z celkového počtu 261 otevíracích dní přístupná pro veřejnost pouze 164 dní. Zavřeno bylo od 1. 1. do 12. 5. 2021. Tuto situaci, která se může opakovat i v budoucnu, jsme v našich aktivitách významně zohlednili.

Naše činnost vycházela ze střednědobé koncepce rozvoje a zohledňovala tři základní linie: virtuální zprostředkování kompletního sbírkového fondu na internetové platformě *Sbírky on-line*, zpřístupnění sbírek prostřednictvím „otevřených“ studijních depozitářů a v neposlední řadě dlouhodobé výstavní prezentace. V segmentu krátkodobých výstavních projektů, které jsou sice nadále připravovány podle výstavního plánu, si galerie vyhrazuje možnost odložit jejich realizaci či je úplně zrušit, a to i s výhledem pro rok 2022.

Rok 2021 byl především ve znamení finalizace a realizace expozice designu a užitého umění pro zrekonstruovanou budovu Uměleckoprůmyslového muzea, jehož slavnostní znovuotevření proběhlo 25. 11. 2021. Součástí expozice je výstavní prezentace sbírek skla, keramiky a porcelánu vycházející z konceptu otevřeného depozitáře. Nová podoba Uměleckoprůmyslového muzea s koncepcí *ART DESIGN FASHION*, která vznikla ve spolupráci s předními českými designérkami a designéry, má ambice být hlavní prezentační platformou soudobého českého designu, a to jak pro české prostředí, tak i směrem do zahraničí.

V roce 2021 pokračovala příprava druhé fáze dlouhodobé expozice ze sbírek starého umění a uměleckého řemesla pro budovu Místodržitelského paláce. Prezentace časově pokrývající období od raného středověku po baroko, doplní divácky úspěšnou expozici *Brno předměstí Vídně*, která mapuje období dlouhého 19. století z kmenových sbírek galerie a byla dokončena a zpřístupněna v listopadu 2019. Podobně jako úvodní fáze je realizace druhé etapy spojena se stavebními úpravami výstavních sálů a její finalizace (v závislosti na získání finančních dotací) se předpokládá v období 2022–2023. Nově byl zpřístupněn sál monotematicky prezentující chef d'oeuvre sbírek Moravské galerie, obraz Petera Paula Rubense *Hlava Medusy*.

V expozici *ART IS HERE* v Pražákově paláci proběhla v roce 2021 plánovaná série výstavních intervencí v grafických kabinetech a obměna několika sálů v expozičním patře *Nového umění po roce 1945*.

V rovině zpřesňování a cizelování koncepce pokračovala v roce 2021 ideová práce týkající se budoucí prezentace sbírkových fondů formou otevřeného studijního depozitáře v připravované přístavbě centrálního depozitu v Brně-Řečkovících.

V linii virtuálního zprostředkování jsme i s ohledem na omezení fyzického kontaktu s návštěvníkem zapracovali na dalším rozšíření katalogu *Sbírky on-line*, který byl v souvislosti s novými expozicemi v rámci *ART DESIGN FASHION* rozšířen o pět příslušných sekcí. Celková návštěvnost *Sbírek on-line* dosáhla v roce 2021 počtu 107 021 unikátních návštěvníků.

I.1.2 Výstavní dramaturgie

Na základě dosavadních zkušeností dopadu pandemie covid-19, resp. souvisejících protipandemických opatření na výstavní aktivity, se MG rozhodla přizpůsobit výstavní plán na roky 2021–2024 dle následujících pravidel. Jejich rozbor předložila zřizovateli v rámci plnění profilových úkolů, konkrétně pak úkolu č. 6.

Jako rizikové faktory u výstavních projektů vyhodnoceny:

- trvání projektu kratší než 6 měsíců
- projekty bez možnosti prodloužení
- projekty založené na zápůjčkách, a to domácích i zahraničních
- projekty založené na zahraniční spolupráci (přeshraniční mobilitě lidí a uměleckých děl)
- projekty vyžadující masivní účast vystavujících nebo návštěvníků
- finančně nákladné projekty (*blockbustery*)

Naopak jako udržitelné formy prezentace byly vyhodnoceny:

- projekty založené na kmenových sbírkových fondech instituce
- projekty založené na akvizicích nových sbírkových předmětů
- projekty koncipované jako dlouhodobě udržitelné (1–3 roky)
- projekty s možností dílčích obměn nebo postupného rozvíjení (*work in progress*)
- dlouhodobé expozice
- finančně a organizačně nenáročné projekty reagující na okamžitou situaci (*pop-up*)
- transfer realizace projektu z „reálného“ do on-line prostředí

Na základě těchto bodů bylo nutné urychleně upravit výstavní plán dlouhodobě koncipovaný na roky 2021 a 2022. V tomto duchu došlo u většiny proponovaných projektů ke změnám koncepce, termínu realizace, doby trvání a v krajním případě k jejich úplnému zrušení. Tyto změny se v důsledku odrazily i v plánování a přípravě projektů pro rok 2023 a dále. Citelně se dotkly i otevření rekonstruovaného Uměleckoprůmyslového muzea, které bylo oddáleno, a realizace *Mezinárodního bienále grafického designu* plánovaného na rok 2022, jehož dosavadní formát již neodpovídá globální situaci posledních let. S ohledem na významné snížení mobility způsobené pandemií covid-19, ekonomické dopady v podobě rostoucí inflace a cen materiálu a prací, téma uhlíkové stopy a významných posunů technologií pro sdílení, je

naším záměrem přistoupit k online prezentaci a vytvořit digitální platformu pro grafický design.

Dle stávajícího plánu, u kterého však bylo v souvislosti s výše uvedeným nutné reflektovat vývoj pandemické situace, jsme i v roce 2021 realizovali plánovaný výstavní program v budovách MG zpřístupněných veřejnosti. Uměleckoprůmyslové muzeum bylo po celkové rekonstrukci slavnostně otevřeno v listopadu 2021, představila se nová stálá expozice mapující historii užitého umění, designu a módy a také výstava předního českého designéra *Jiří Pelcl Design*. Současně byla zahájena i výstava držitelky ceny Czech Grand Design 2019 *Lucie Koldová: Lightness*. Ve výstavních prostorách Pražákova paláce i v Místodržitelském paláci byla až do 8. srpna 2021 prodloužena výstava *Rajlich 100*, zahájená 24. 9. 2020, která byla současně s celou Moravskou galerií uzavřena v říjnu 2020 v souvislosti s koronavirovou krizí. Tím došlo k přesunu další původně plánované výstavy *Rodinné záležitosti – archeologie a konceptuální umění* (Karel a Jiří Valochovi) na 7. 4. 2022. Po prodloužené výstavě Jana Rajlichy následovala v prostorách Pražákova paláce výstava finalistů *Ceny Jindřicha Chalupického 2021* (23. 9. 2021 – 27. 2. 2022), kterou doprovodila výstava zahraničního hosta *Cooking Sections* (2. 12. 2021 – 27. 2. 2022). V knihovně MG probíhala jako každý rok výstava *Nejkrásnější české knihy roku 2020*, a to od 9. 12. 2021 do 31. 3. 2022. V přízemí Místodržitelského paláce byla 7. 10. 2021 zahájena výstava *Civilizovaná žena: Ideál i paradox prvorepublikové vizuální kultury*, která potrvá do 10. 7. 2022. Prostory Místodržitelského paláce, konkrétně výstavní sály v prvním patře, kde byla 14. 11. 2019 zahájena nová stálá expozice starého umění *Brno předměstí Vídně*, byly v roce 2021 postupně dále upravovány. Program Atria Pražákova paláce se zaměřil na autorské prezentace současných umělců pokračováním cyklu výstav a performancí *Rafani II, III, IV, V*, a taktéž sezonní výstavní program v Jurkovičově vile a Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici (zde tradičně ve spolupráci s MAK Wien) pokračoval v nastavené programové linii prodloužením výstavy *Josef Hoffmann – Otto Prutscher* (1. 7. 2019 – 31. 3. 2022).

Výstavy v roce 2021*

VÝSTAVA	BUDOVA/ DATUM	NÁVŠTĚVNOST
<i>Otevření revitalizovaného Uměleckoprůmyslového muzeu s novou výstavní koncepcí ART DESIGN FASHION</i>	UMPRUM / od 25. 11. 2021	za rok 2021 7 208
<i>Jiří Pelcl Design</i>	UMPRUM / 25. 11. 2021 – 26. 2. 2023	za rok 2021 3 553
Výstava držitelky ceny Czech Grand Design 2019 <i>Lucie Koldová: Lightness</i>	UMPRUM / 25. 11. 2021 – 26. 2. 2023	za rok 2021 3 553
<i>Civilizovaná žena: Ideál i paradox prvorepublikové vizuální kultury</i>	Místodržitelství palác / 7. 10. 2021 – 10. 7. 2022	za rok 2021 2 450
<i>Rajlich 100</i>	Pražákův palác / 25. 9. 2020 – 8. 8. 2021	za rok 2021 2 999 celkem 4 756
<i>Cena Jindřicha Chalupického 2021</i>	Pražákův palác / 23. 9. 2021 – 27. 2. 2022	za rok 2021 3 539
<i>Cooking Sections – Salmon: Traces of Escapees</i>	Pražákův palác / 2. 12. 2021 – 27. 2. 2022	
<i>Nejkrásnější české knihy roku 2019</i>	Pražákův palác / 9. 12. 2020 – 38. 5. 2021	za rok 2021 34 celkem 63
<i>Nejkrásnější české knihy roku 2020</i>	Pražákův palác / 9. 12. 2021 – 31. 3. 2022	za rok 2021 38
<i>Rafani I, II, III, IV, V</i>	Pražákův palác / 25. 9. 2020 – 14. 11. 2021	za rok 2021 2 143 celkem 2922
<i>Petr Veselý: Staré kresby, intervence do stálé expozice ART IS HERE</i>	Pražákův palác / 12. 5. 2021 – 5. 12. 2021	součást návštěvnosti expozice
Intervence Markéty Othové, vítězky Ceny Michala Ranného, do stálé expozice ART IS HERE	Pražákův palác / 23. 9. 2021 – 27. 2. 2022	součást návštěvnosti expozice
<i>Hotovo – intervence Pavla Büchlera, Tomáše Džadoně a Ladislava Šalouna do stálé expozice ART IS HERE</i>	Pražákův palác / od 23. 9. 2021	součást návštěvnosti expozice
<i>Jánuš Kubíček v expozici ART IS HERE</i>	Pražákův palác / 8. 12. 2021 – 12. 5. 2022	součást návštěvnosti expozice

<i>Herrmann & Coufal: Design in You</i>	Jurkovičova vila / 27. 5. 2021 – 1. 4. 2022	za rok 2021 3 353
<i>Josef Hoffmann – Otto Prutscher</i>	Muzeum Josefa Hoffmanna / 30. 6. 2019 – 30. 3. 2022	za rok 2021 1 581 celkem 3 711
<i>Designblok 2021 – expozice Liběna Rochová DAR</i>	Praha / 6. 10. 2021 – 10. 10. 2021	celkem 23 836

*návštěvnost je uváděna včetně doprovodných programů k výstavám

I.2 Bienále grafického designu

Z důvodu rozsáhlé rekonstrukce budovy Uměleckoprůmyslového muzea došlo k celkovému posunutí harmonogramu výstav spojených s touto budovou, a proto bylo i uskutečnění dalšího ročníku *29. mezinárodního bienále grafického designu Brno* posunuto až na rok 2022. Na začátku roku 2021 však do probíhajících příprav *Bienále grafického designu* vstoupila další zásadní komplikace. Moravská galerie oslovila významného zahraničního kurátora Ricka Poyнора, britského teoretika grafického designu, který vytvořil koncepci pro 29. ročník a jako jednotící téma zvolil „budoucnost obrazu“, jež se mělo promítnout do organizace soutěžní přehlídky, doprovodné výstavy a mezinárodního symposia. Pokračování spolupráce a realizaci této koncepce však zcela znemožnily komplikace na straně zahraničního kurátora, což zásadním způsobem ohrozilo realizaci Bienále jako takového. Dlouhotrvající pandemie covid-19 nás přiměla přehodnotit formát dalšího pokračování přehlídky. Původně nastavená koncepce *Bienále grafického designu* jakožto místa pro mezinárodní setkávání profesionálů v oblasti grafického designu již neodpovídá realitě, především z důvodu globální komplikace s mobilitou lidí, uměleckých děl i omezeným možností setkávání. Tyto skutečnosti nás vedly k urychlení dlouho připravovaného přechodu *Bienále grafického designu* na on-line platformu, která je pro současný grafický design relevantní a vede nás i k větší odpovědnosti za životní prostředí. Zásadní jsou též ekonomické dopady pandemie v podobě rostoucí inflace a cen materiálu a prací. Naším záměrem je využít významného posunu v technologiích pro sdílení a postupně přejít na digitální platformu pro grafický design, která bude využitelná do budoucna.

NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV MG

Počet návštěvníků MG v roce 2021	86 581
Stálé expozice	31 542
Pražákův palác / <i>ART IS HERE</i>	13 746
Uměleckoprůmyslové muzeum / <i>ART DESIGN FASHION*</i>	7 208
Místodržitelství palác / <i>Brno předměstí Vídně</i>	10 588
Jurkovičova vila**	3 353
Muzeum Josefa Hoffmanna / <i>Josef Hoffmann. Inspirace**</i>	1 581
Krátkodobé výstavy	19 690
Doprovodné a edukační programy***	34 198
Knihovna MG vč. Artotéky	1 151
Brněnská muzejní noc 2021 v MG	2 423
Stálá expozice v Regionálním muzeu v Mikulově****	14 900

* otevřeno od 25. 11. 2021

** návštěvnost je započítána do krátkodobých výstav

*** jedná se o doprovodné programy, které se nevztahovaly ke krátkodobým výstavám ani ke stálým expozicím

**** návštěvnost není započítána do celkového počtu návštěvníků Moravské galerie v roce 2021

I.3 Publikační činnost

Moravská galerie připravila vydání katalogů a doprovodných publikací k výstavám, které v roce 2021 uspořádala. V roce 2021 také vyšla standardně dvě čísla *Bulletinu Moravské galerie v Brně*, a to č. 83 a č. 84. Výstavu *Civilizovaná žena: Ideál i paradox prvorepublikové vizuální kultury* doprovází obsáhlá publikace autorek Martiny Pachmanové, Kateřiny Svatoňové a Libuše Heczkové (řešeno v rámci GAČR). K intervenci do stálé expozice *ART IS HERE* v Pražákově paláci byl vydán katalog *Hotovo* (Pavel Büchler, Tomáš Džadoň a Ladislav Šaloun).

Výstavu *Jiří Pelcl Design* doplnil obsáhlý odborný katalog a v rámci edice Junior pokračovala v roce 2021 příprava knihy *Jak se dělá design* autorů Jiřího Pelcla a Silvie Šeborové s ilustracemi Jiřího Franty. Byl vydán další sbírkový katalog MG, zaměřený na díla slovenských autorů ve sbírce, a průběžně byla zpracovávána hesla pro expoziční katalogy a katalog *Sbírky on-line*.

Členy redakční rady *Bulletinu Moravské galerie v Brně* v roce 2021 byli:

Mgr. Petra Hanáková, Ph.D., VŠVU Bratislava, SNG Bratislava

doc. Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D., VŠUP Praha

Mgr. Jindřich Chatrný, MuMB

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D., FF MU

Mgr. Rostislav Koryčánek, MG

Mgr. Terezie Petišková, Dům umění města Brně

PhDr. Tomáš Winter, Ph.D., Ústav dějin umění AV ČR

Mgr. Jan Zálešák, Ph.D., FaVU VUT v Brně

Mgr. Markéta Žáčková, Ph.D., FaVU VUT v Brně

Ediční plán na rok 2021:

Katalogy a publikace vydané v Moravské galerii v Brně v roce 2021

Rok vydání	PUBLIKACE
2021	<i>Jiří Pelcl Design</i> (ISBN 978-80-7027-344-9)
2021	<i>Lucie Koldová: Lightness – cz/eng mutace</i> (ISBN 978-80-7027-347-0)
2021	<i>Bulletin Moravské galerie č. 83</i> (ISSN 0231-5793)
2021	<i>Bulletin Moravské galerie č. 84</i> (ISSN 0231-5793)
2021	<i>Slovenská kresba a grafika 20. století ve sbírkách Moravské galerie v Brně</i> (ISBN 978-80-7027-352-4)
	Edice Junior
2021–2022	<i>Jak se dělá design</i>

I.4 Edukační aktivity a doprovodné programy

Protipandemická opatření v první polovině roku 2021 výrazně omezila přímý kontakt s návštěvníky. Vzhledem k této situaci rozvíjelo po dobu uzavření galerie lektorské oddělení především online programy a komunikovalo s návštěvníky prostřednictvím webového rozhraní a sociálních sítí. Doprovodné programy a různorodé edukační aktivity byly v kontaktní podobě v prostorách Moravské galerie obnoveny až v červnu 2021.

I.4.1 Školy a edukační aktivity

I přes tyto překážky naplňovalo lektorské oddělení MG svoji misi nabízet dlouhodobě a cíleně řadu programů určených různým skupinám. Pozornost byla soustředěna na vytváření a realizaci nových programů pro veřejnost i pro školní skupiny v nové expozici v Uměleckoprůmyslovém muzeu, ale i na rozvoj a udržení atraktivní nabídky programů v Místodržitelském paláci. Nadále bylo prioritou podpořit zájem veřejnosti a nabízet trvale udržitelný kvalitní program pro široké spektrum návštěvníků.

V roce 2021 probíhaly intenzivní přípravy spojené s novou podobou Uměleckoprůmyslového muzea. Primárně se jednalo o vytvoření nových programů pro veřejnost i pro školní skupiny, vytvoření nového zázemí lektorského oddělení, specializovaného pracoviště tzv. *DesignLab* pro různorodé aktivity, workshopy, besedy reagující na technologický vývoj, průmysl 4.0 v kontextu designu a jeho vlivu na každodenní život člověka. Díky úzké spolupráci lektorského oddělení s kurátory expozic byl zajištěn edukativní charakter expozic, který zároveň směřuje k větší otevřenosti vůči široké veřejnosti (digitální hry, videa a animace, otevřené dílny s využitím nejmodernějších technologií, jako je například práce s 3D tiskem, termolisem, programovatelným šicím strojem, grafickými programy atp.). Pozornost byla nadále soustředěna i na programy ke stálé expozici *Brno předměstí Vídně* v Místodržitelském paláci, stejně jako k výstavám a expozicím v Pražákově paláci, Jurkovičově vile a v Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici. Vzhledem k bezpečnostním opatřením spojeným se světovou pandemií covid-19 a hrozbou opětovného uzavírání paměťových institucí, kdy se on-line obsah stává jediným nástrojem pro komunikaci s návštěvníkem, se pozornost lektorského oddělení i po uvolnění protipandemických nařízení nadále zaměřovala na produkování programu online na platformě *#moravskagaleriedoma* a na podporu aktivit na sociálních sítích.

V rámci věkové skladby návštěvníků doprovodných programů pro veřejnost disponuje MG silnou základnou z řad dětí ve věku 0–12 let a jejich rodičů a prarodičů. V roce 2021 jsme se nadále zaměřovali na cílovou skupinu teenagerů a studentů středních a vysokých škol, především v úzkém napojení na nově vytvářené expozice v Uměleckoprůmyslovém muzeu. Z hlediska práce s návštěvníky je též nutné zmínit intenzivní spolupráci s oddělením marketingu a komunikace, které zajišťuje propagaci jednotlivých programů a akcí.

I.4.2. Doprovodné programy

K prezentaci směrem k nejširší veřejnosti přispívají doprovodné programy konané ve všech budovách Moravské galerie. Jednalo se o programy úzce spojené s galerijní činností

(komentované prohlídky výstav, přednášky, diskuze, výtvarné i řemeslné workshopy), ale také o filmová a divadelní představení (např. představení souboru Divadlo Kjógen, Letní kino ve spolupráci s kinem Scala, křty publikací, koncerty a pop-up akce v rámci galerijního programu *Beer is Here* na nádvoří Pražákova paláce). Mezi ně v posledních letech patří úspěšné *Kurzy dějin umění* a *Kurzy kreslení*, které probíhají přímo v expozicích či v knihovně MG, nebo též nově vzhledem k pandemii covid-19 v on-line podobě distanční formou. V roce 2021 jsme realizovali reprízy i nové rozšířené kurzy pro pokročilé s tematickým propojením na novou expozici designu a módy, které byly spuštěny na podzim 2021. V Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici nadále probíhá popularizační přednáškový cyklus zaměřený na historii a současnost světových center kultury *S uměním kolem světa*.

K zavedeným cyklům realizovaným Moravskou galerií patří též *Prostor PRO* (diskuze a přednášky o současném umění, knihách o umění, architektuře a designu) a koncerty *VOX IMAGINIS* (program spojující výtvarné umění, hudbu a literaturu).

Ve spolupráci s výtvarnou školou Start-Art jsme v průběhu celého roku pořádali výtvarné kurzy (*Tužkou štětcem mezi mistry*, *Tužkou štětcem mezi stromy*). Stěžejním projektem v závěru roku 2021 byla realizace doprovodných programů k nové stálé expozici *ART DESIGN FASHION* v Uměleckoprůmyslovém muzeu pro nejširší veřejnost (od školních a zájmových skupin přes rodiny s dětmi, dospělé až po seniory) s cílem zprostředkovat současný design i jeho historii srozumitelnou a hravou formou.

Pro tyto účely vzniká specializované pracoviště jako otevřený prostor pro workshopy, zájmové kroužky, příměstské tábory a tvůrčí dílny: takzvaná *DesignLab* plně vybavená nejmodernějšími digitálními technologiemi pro návštěvníky jakéhokoliv věku, kteří si mohou vyzkoušet například práci s 3D tiskem, řezacím plotrem, termolisem, programovatelným vyšívacím strojem nebo rozličnými grafickými programy pod vedením zkušených lektorů. Posláním DesignLaboratoře je vytvořit podnětné tvůrčí prostředí odpovídající nejmodernějším standardům a skrze bohatý program nabídnout možnost rozvíjet znalosti a dovednosti v oblasti digitálních výrobních technologií ve vztahu k současnému designu (přes grafický a produktový design, módu, šperk, design hraček až po herní design) i k volné umělecké tvorbě.

Vedle toho lektorské oddělení realizovalo řadu programů ke krátkodobým výstavním projektům, jako jsou workshopy k výstavě *Design In You* designérského duu Herrmann & Coufal, tradiční Hradozámeckou noc v Jurkovičově vile nebo programy v Artotéce v knihovně MG.

Mezi stálíce doprovodných programů patří i klasická *Brněnská muzejní noc*, která v roce 2021 vzhledem k pandemické situaci proběhla netradičně v srpnu. Jednalo se o již 17. ročník a stejně jako v předchozích letech byla MG garantem celobrněnské akce. To znamená zajištění grantové podpory a financování společné propagace, koordinaci programu v participujících institucích, spolupráci dopravního podniku, záštity, propagační a komunikační kampaň, mediální partnery a program ve svých budovách. V budovách MG proběhly komentované prohlídky, workshop, koncerty, filmové projekce a další aktivity určené širokému spektru návštěvníků.

Děti a rodiče s dětmi

Dětem byly v roce 2021 určeny následující typy programů: *Dětské vernisáže* nabízející možnost seznámit se s novou výstavou aktivně a zážitkovou formou (k výstavám *Cena Jindřicha Chaluppeckého*, *Civilizovaná žena* a k otevření Uměleckoprůmyslového muzea a výstavy *Jiří Pelcl Design*), *Sobotní ateliéry*, *Rodinná odpoledne*, *Barevná dopoledne*, *Výživa*, *Book Club*, *Prostor PRO knihu* a workshopy s umělci. Během letních měsíců proběhly příměstské tábory, tzv. *Artcampy*, zaměřené na výtvarné umění, hudbu, design a módu, které se dlouhodobě těší velkému zájmu dětí a mládeže.

V roce 2021 se jednalo o tábory připravené ve spolupráci s Filharmonií Brno, oděvními designéry, umělci a dalšími partnery. V Muzeu Josefa Hoffmanna vedle letních táborů proběhl také *Artcamp* o podzimních prázdninách. K výstavě *Civilizovaná žena* vznikla doprovodná tiskovina ve formě papírové vystřihovánky pro děti zprostředkující hravou formou emancipační procesy v kontextu prvorepublikové vizuální kultury.

Senioři

Vyhrazený prostor máme i pro rozvoj aktivit návštěvníků z řad seniorů, kteří jsou organizováni v Univerzitě třetího věku, Kulturní akademii třetího věku a v dalších klubech seniorů. K zavedeným programům pro publikum středního a staršího věku patří cyklus komentovaných prohlídek a workshopů *Creativ 60+*. V roce 2021 se realizovala řada programů mezigeneračního charakteru v Muzeu Josefa Hoffmanna. Připravují se speciální dílny vztahující se k problematice nových technologií, designu a vizuální gramotnosti pro danou cílovou skupinu v souvislosti s novou expozicí *ART DESIGN FASHION* v budově Uměleckoprůmyslového muzea.

Handicapovaní

Moravská galerie pravidelně připravuje programy k probíhajícím výstavám na míru specifických potřeb skupinám s handicapem. Odstraňování jak fyzických, tak sociálních a dalších bariér v souladu se Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury je jedním ze zásadních posláních MG, proto vytváříme speciální nabídku programů a také dbáme o vylepšování zázemí instituce pro tyto aktivity, které mají pomoci k propojování všech skupin.

V roce 2021 se realizoval letní a podzimní týdenní mezinárodní workshop pro osoby s mentálním handicapem ve spolupráci s ateliérem KreAt a Open Art Studio zahrnující divadelní i hudební produkci a řadu workshopů. Výstupem této pravidelné akce je připravovaný sborník, na jehož vzniku se MG podílela. Příležitostně pracujeme též se sbírkou uměleckých děl určených slabozrakým a nevidomým a každoročně spolupracuje s brněnským Tmavomodrým festivalem, pro který připravujeme workshopy pro slabozraké a nevidomé. Zapojení do festivalu proběhlo v říjnu 2021 prostřednictvím workshopu k výstavě *Cena Jindřicha Chaluppeckého*.

Přátelé Moravské galerie

Se spolkem Přátel Moravské galerie úzce spolupracuje především lektorské oddělení. V roce 2021 se uskutečnily spolkem podpořené přednáškové *Kurzy dějin umění* a rodinné programy. Zajímavé a atraktivní programy mají za cíl přivést nové členy do spolku a prohlubovat jejich

zájem o činnost MG. V září 2021 proběhl již tradiční slavnostní večer s udílením *Ceny Michala Ranného*, která je vypisována od roku 1999 a je určena českým výtvarným umělcům/umělkyním bez omezení věku a státní příslušnosti. Akce proběhla v rámci vernisáže výstavy *Cena Jindřicha Chalupického*. Součástí udílení ceny byla i menší výstavní intervence laureátky Markéty Othové do výstavního prostoru MG.

Přehled doprovodných a edukačních programů za rok 2021

Typ akce	Počet akcí	Počet návštěvníků
Doprovodné programy		
Vernisáže	8	1494
Dětské vernisáže	2	105
Komentované prohlídky	14	834
Diskuze a prezentace	5	24000
Přednášky	78	5104
Konference, kolokvia a sympozia	3	52
Filmové projekce	26	1230
Divadelní představení	6	458
Koncerty	8	263
Zájezdy a exkurze	0	0
Brněnská muzejní noc 2021	2	2423
Eventy	10	2022
Programy pro děti a rodiny s dětmi	85	2546
Workshopy pro dospělé	16	1110
Programy pro seniory	1	32
Programy pro handicapované	3	227
Doprovodné programy celkem	267	41900
Edukační programy		
Edukační programy pro MŠ	29	605
Edukační programy pro 1. stupeň ZŠ	71	1294
Edukační programy pro 2. stupeň ZŠ	38	797
Edukační programy pro SŠ	40	628
Edukační programy pro VŠ	22	407
Edukační programy celkem	200	3731
Doprovodné a edukační programy celkem za rok 2021	467	45631

V roce 2021 realizovala MG celkem 467 doprovodných a edukačních programů s celkovou návštěvností 45 631 osob.

I.5 Marketing a komunikace

Zásadní úkol marketingového oddělení pro rok 2021 spočíval v propagaci znovuotevření Uměleckoprůmyslového muzea, nových expozičních designu a výstav *Jiří Pelcl Design* a *Lucie Koldová: Lightness*. Oddělení rozvíjelo potenciál muzea designu a módy, našlo nové kanály a způsoby, jak informovat nejen regionálně, ale také na celostátní i mezinárodní úrovni. Cílem aktivit oddělení bylo a bude vytvořit z Uměleckoprůmyslového muzea místo dobře známé Brňanům na jedné straně a na straně druhé jednu z hlavních kulturních atrakcí, za nimiž by měli návštěvníci do Brna přijíždět.

Byla navázána spolupráce s novými mediálními partnery, kteří souzní s hlavní myšlenkou nového konceptu *ART DESIGN FASHION*. Mezi ně patří např. *Elle Decoration*, *Forbes*, *Vogue*, *Xantypa*, *Designum*.

V rámci příprav na otevření nového Uměleckoprůmyslového muzea navázalo oddělení marketingu a komunikace nové obchodní kontakty s předními českými designéry a rozšířilo tak prodejní portfolio v opětovně otevřeném Designshopu. S rozšířením sortimentu souviselo i uzavírání smluv s českými i zahraničními knižními nakladateli, kteří se věnují literatuře související s designem a uměním.

S Uměleckoprůmyslovým muzeem se pojily také dílčí úkoly: organizace slavnostního openingu, dlouhodobé hledání potenciálních finančních partnerů, realizace nové grafické identity, vytvoření nového orientačního systému, výroba nových tematických merchandisingových produktů a další.

V úzké spolupráci mezi galerií a firmami Asociace českého průmyslového designu, jíž je MG členem, je cílem prezentovat český průmyslový design. Z tohoto důvodu vznikl magazín, který editorsky a graficky zastřešila MG a který představuje jednotlivé členy asociace v souvislosti s jejich produkty ve sbírce galerie. V roce 2021 oddělení též produkčně a marketingově zabezpečilo expozici MG na prestižní přehlídce Desingblok, kde byla představena část štědrého DARU od Liběny Rochové.

Oddělení marketingu a komunikace realizovalo marketingové kampaně též k jednotlivým výstavám dle aktuálního výstavního plánu, k doprovodným a edukačním programům a k dalším aktivitám Moravské galerie, a to v koordinaci s lektorským oddělením s důrazem na cílové skupiny těchto aktivit a na správné načasování jednotlivých kampaní. Pro propagaci edukačních a doprovodných programů jsou využívány následující tištěné formáty: programový dvouměsíčník, pololetní magazín Moravské galerie, brožury s nabídkou edukačních programů ke všem stálým expozicím.

V online prostředí jde standardně o webové stránky a sociální sítě, především pak FB stránky galerie vč. Moravská galerie dětem, Instagramu, kanálu YouTube. Oddělení též pravidelně rozesílá zájemcům newsletter s novinkami o dění v galerii.

Zásadní změnou v on-line prostoru bylo ke konci roku 2021 spuštění nových webových stránek *moravska-galerie.cz*, které budou jedním z primárních propagačních a informačních kanálů instituce. Jsou velmi přehledné a vstřícné jak pro běžného návštěvníka, tak i pro odbornou veřejnost. Součástí webových stránek je i modernizovaný e-shop a předprodej vstupenek na doprovodné akce a výstavy.

Krom nově otevřeného Uměleckoprůmyslového muzea byla propagace zaměřena též k návštěvě dalších stálých expozic, konkrétně *Brno předměstí Vidně* v Místodržitelském paláci a *ART IS HERE* v Pražákově paláci, kde jsme marketingově podporovali i projekt *Artotéka*, vedle standardních propagačních nástrojů i prodejem dárkových poukazů na vypůjčení originálů uměleckých děl do soukromí vlastního bytu či kanceláře po dobu až deseti měsíců. Pro expozici *ART IS HERE* vznikl nový limitovaný merchandise.

Na jaře jsme otevřeli novou sezónu Muzea Josefa Hoffmanna v Brtnici. V rámci změněné koncepce bylo muzeum rozšířeno o mobilní kavárnu, freedomek a půjčovnu elektrokol. Jak v případě Muzea Josefa Hoffmanna, tak i Jurkovičovy vily zůstává důležitým bodem práce na větším zviditelnění obou objektů jako turistických cílů v rámci celostátních (i celosvětových) turistických kanálů.

Poprvé oddělení zorganizovalo prezentaci Moravské galerie na festivalu nakladatelů Tabook v Táboře, kde byly prezentovány knihy z vlastní produkce.

Díky těmto mimogalerijním aktivitám získalo oddělení nové zajímavé partnery z ČR i ze zahraničí. V případě outdoorové reklamy jsme posílili aktivní spolupráci s vhodnými partnery (např. Statutární město Brno, městská část Brno-střed, Dopravní podnik města Brna atp.) a s partnery s celostátním dosahem (Euro AWK, BigBoard Media). Zapojili jsme se partnersky také do programů oddělení cestovního ruchu a marketingového oddělení Magistrátu města Brna. Velmi úzká byla spolupráce s Turistickým informačním centrem Brno.

V průběhu roku 2021 bylo navázáno na předchozí práci s institucionální vizuální identitou. Důraz byl kladen na jasnou rozpoznatelnost MG vůči ostatním subjektům a upevňování jejího mediálního obrazu jako místa, kde lze plnohodnotně a příjemně trávit volný čas a kde chce člověk zažít něco výjimečného.

Obchodní činnost

Pronájmy

V roce 2021 dosáhly tržby z pronájmů prostor MG – včetně dlouhodobých – výše 855 tis. Kč. Vzhledem k velmi omezeným možnostem pronájmů během celého roku, kdy byly tyto akce významně omezeny vládními nařízeními v rámci boje proti covid-19, nebylo možné dosáhnout výše tržeb z předpandemického období.

Přesto se nám podařilo zorganizovat pronájmy pro významné společnosti jako tiskárna Helbich a.s., Ambis vysoká škola, Jazz Fest Ahead, Divadlo Bolka Polívky, tradiční ProArt festival a řadu pronájmů pro brněnské základní umělecké školy.

Jelikož se koncem listopadu 2021 otevřelo po rekonstrukci Uměleckoprůmyslové muzeum, očekáváme opětovné zvýšení zájmu o pronájmy v této budově. Díky rekonstrukci a nově nastavenému uspořádání se muzeum stává atraktivním místem pro konání nejrůznějších společenských akcí.

Galerijní prodejny

Uměleckoprůmyslové muzeum bylo v roce 2021 z důvodu rekonstrukce až do listopadu uzavřeno, což se dotklo i provozu Designshopu. Sortiment Designshopu byl dočasně přesunut do prodejny v Pražákově paláci. Obohatil tím ten stávající, zahrnující převážně publikace

o výtvarném umění reflektující stálou expozici nového a moderního umění, umístěnou v této budově. Významným dílem je zde zastoupena literatura pro děti.

V provozu pokračovala galerijní prodejna Bookshop v Místodržitelském paláci, kde jsou zastoupeny české i cizojazyčné publikace ze světa designu, malířství, komiksu, módy i architektury. Krom publikací se nabídka obchodu zaměřila i na různorodý papírenský sortiment pro kreativní činnost.

Galerijní kavárny

Své stálé místo mezi službami MG má kavárna v Místodržitelském paláci. Art/café/bar Morgal zajišťuje různé druhy občerstvení s možností venkovního posezení v klidu nádvoří. Do konce letní sezóny roku 2021 byl na nádvoří Pražákova paláce otevřen Výčep u Pražáků, který je výstupem pop-up projektu *BEER IS HERE*. Toto performativní rozšíření stálé expozice *ART IS HERE: Nové umění* odkazuje k období normalizace, pro niž bylo pivo a hospoda místem umělecké i občanské svobody. Během letních měsíců se Výčep u Pražáků postaral o zpestření společenského života na nádvoří a nabízel kulturní program. Vnitřní prostor bývalé kavárny Praha byl v rámci spolupráce poskytnut Ženskému vzdělávacímu spolku Vesna pro zřízení centra pomoci pro matky samoživitelky.

Moravská galerie v Brně jako poskytovatel veřejných standardizovaných služeb

Ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 483/2004 Sb., se muzea zřizovaná Ministerstvem kultury České republiky stala poskytovateli standardizovaných veřejných služeb. Na základě této zákonné normy zajišťuje MG veřejnosti poskytování těchto standardů:

- standard časové dostupnosti
- standard ekonomické dostupnosti
- standard fyzické dostupnosti

Otevírací doba Moravské galerie je standardně od středy do neděle vždy od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek jsou výstavy přístupné až do 19 hodin. Návštěvní doba expozic a výstav, kterými Moravská galerie v Brně zpřístupňuje své sbírky, popřípadě umělecké předměty z výpůjček, stejně jako pořádání programových akcí, čerpajících z vlastních sbírkových předmětů nebo uměleckých předmětů vypůjčených, se veřejně oznamuje vývěskami na výstavních budovách, zprávou na internetových stránkách, tištěnými programy a dalšími propagačními materiály.

V případě změny otevírací doby také prostřednictvím anonce v aktualitách na webových stránkách, rovněž na sociálních sítích či fyzickým vyvěšením na budovách galerie.

Pro zabezpečení standardu ekonomické dostupnosti má MG propracovaný systém vstupného.

V roce 2021 byly všechny stálé expozice přístupné všem návštěvníkům zdarma. Na krátkodobé výstavy umožňuje MG bezplatnou návštěvu dětem do 6 let, pedagogickému doprovodu školních skupin, po předložení platného průkazu pak také pracovníkům tisku a veřejnoprávních médií, studentům všech středních a vysokých škol s výtvarným a uměnovědným zaměřením, držitelům průkazu ZTP, ZTP-P včetně jejich doprovodu a členům odborných a zájmových sdružení (ICOM, AMG nebo Rada galerií, PMG, Unie výtvarných umělců ČR, IAA/AIAP), dále členům Zvazu múzeí na Slovensku, pracovníkům

Ministerstva kultury ČR, Národního památkového ústavu a členům ICOMOS, INSEA i dalších partnerských institucí a organizací jako členové spolku Přátel Moravské galerie.

Vybraným skupinám návštěvníků pak nabízí MG možnost slev; zvýhodněné rodinné vstupné a snížené vstupné platící pro občany ČR starší 60 let, žáky základních škol, učně, studenty středních a vysokých škol a ostatních školských zařízení po předložení studijního průkazu, držitelům průkazu Karta mládeže v ČR, ISIC, ITIC, IYTC, KPVU, EYCA a některých smluvních partnerských institucí (zaměstnanci NdB, Alliance Française) a spolků (Klub českých turistů), držitelům karty magazinů *Art+Antiques* a *Foto*. Dále je v nabídce rovněž skupinové vstupné, které odpovídá poloviční ceně. Stejná cena je potom také pro držitele karty IKEA Family či s platnou jízdenkou IDS JMK a 20% sleva se uplatňuje při prokázání kartou Brno Pass.

Velkou pozornost věnuje MG občanům se zdravotním handicapem. Kromě toho, že pravidelně zařazuje do své programové nabídky pořady věnované speciálně jim, instituce usiluje v maximální míře o dosažení plné fyzické přístupnosti svých budov i pro návštěvníky s omezenou schopností pohybu a orientace. Budovy Pražákova paláce, Uměleckoprůmyslového muzea i depozitární budova v Brně-Řečkovících pro ně mají vyčleněn bezbariérový služební vchod, umožňující použití výtahu do ostatních poschodí. V budově Místodržitelského paláce bylo v roce 2021 nutné řešit pohyb návštěvníků s handicapem individuálně po domluvě s ostrahou objektu. Tento problém by měl být řešen v rámci v budoucnu plánovaných stavebních úprav objektu. MG nabízí návštěvníkům s handicapem možnost poskytnutí osobního doprovodu, který by jim pohyb a orientaci po budově usnadnil. Tato služba je poskytována na základě předchozí domluvy. Všechny budovy MG jsou vybaveny přebalovacími pulty a vozíky pro osoby s omezenou pohyblivostí.

Vyřízené žádosti o informace podle zákona 106/1999 Sb.

Moravská galerie v Brně neobdržela v roce 2021 žádnou žádost o informaci dle zák. 106/1999 Sb.

I.6 Knihovna Moravské galerie

Knihovna v roce 2021 vykonávala standardní knihovnické služby a činnosti, mezi které patřily zejména akvizice, katalogizace a výpůjční služby. Z důvodů uzavření knihovny kvůli protipandemickým opatřením byly v prvním pololetí poskytovány výpůjční služby až od poloviny května; do té doby pracovníci knihovny poskytovali bibliograficko-informační služby distančně. Hlavní náplní práce v tomto období bylo zpracování knih do elektronického katalogu. Knihovna byla aktivní na sociálních sítích (FB), kde prezentovala zajímavé knižní novinky ze svého fondu a sdílela aktivity MG. Na podzim roku 2020 byla ve studovně knihovny zahájena výstava *Nejkrásnější české knihy 2019*, kterou však kvůli následujícímu opětovnému uzavření mohli návštěvníci zhlédnout až v květnu 2021. Od září 2021 knihovna fungovala v běžném provozu a v polovině listopadu byla zahájena výstava *Nejkrásnější české knihy 2020*.

Pokračovalo se v provozování Artotéky, půjčovny uměleckých děl, nicméně z důvodu vládních protipandemických opatření byla knihovna i Artotéka v roce 2021 otevřena veřejnosti méně než šest měsíců, což se odrazilo na malém počtu vypůjčených děl (pouze 35 obrazů). Díla Artotéky jsou propojena s katalogem knihovny a ke čtenáři nebo zájemci o výtvarná díla se tedy dostanou komplexní informace o autorovi díla. Pracovníci knihovny zpracovávali nové akvizice děl do knihovního elektronického katalogu, zajišťovali provoz webového katalogu a propagovali umělecká díla na FB Artotéky.

Akvizice literatury byly realizovány především prostřednictvím mezinárodní a vnitrostátní knižní výměny, nákupů a dále za zápůjčky a repropráva. Stejně jako v předchozích letech knihovna požádala o dotaci z grantového projektu MK ČR Česká knihovna.

Pracovníci knihovny spolu s externisty dokončovali přípravu na digitalizaci výstavních a aukčních katalogů knihovny Obrazárny v rámci projektu NAKI II *Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace*, která byla dokončena na konci roku. Dále pokračovaly retrokatalogizační práce fondu knihovny Obrazárny, které jsou naplánovány v rámci grantového projektu do poloviny roku 2022. Po vytvoření digitální knihovny v knihovním katalogu pokračovali pracovníci v digitalizaci významných knih a katalogů z fondu knihovny MG. Digitalizace vlastními silami bude kontinuálně probíhat i v následujících letech.

Knihovna se podílela na projektu *Jednotné informační brány ART*, ve spolupráci s oborovými knihovnami Národní galerie, Uměleckoprůmyslového musea, Akademie výtvarných umění, Národního technického muzea, Muzea umění Olomouc, Galerie výtvarného umění v Ostravě, Západočeského muzea v Plzni, Národního filmového archivu. Výstupem tohoto projektu je webový portál knihoven z oboru umění a architektury.

Ve sledovaném období knihovna pokračovala v projektu *Národní autority NK ČR*.

V elektronickém katalogu knihovny pracovníci vytvářeli nové autoritní záznamy, které odesílali do databáze Národních autorit.

Dále probíhala revize knihovního fondu, a to v lokaci C, která byla započata v roce 2020 a koncem roku 2021 byla ukončena superrevizí. V květnu a listopadu se podařilo v knihovně realizovat odborné praxe studentů Střední knihovnické školy.

Rozsah knižního fondu 2021

Počet knihovních jednotek	148 273
Přírůstky za rok 2021	1 027
z toho získáno nákupem	123
z toho získáno darem	567
z toho získáno výměnou	337

Služby čtenářům

Počet zaregistrovaných čtenářů	172
Počet čtenářských návštěv	858

Počet prezenčních i absenčních zápůjček	3 140
z toho v rámci meziknihovní výpůjční služby	42
Odborné bibliografické a faktografické porady	261
Zhotovení xerokopií pro potřeby čtenářů	73

Zpracování knižního fondu

Jmenná a předmětná katalogizace (vč. retrokatalogizace)	1569
Analytický popis článků v domácích a zahraničních periodikách	289

Knižní výměna

Do knihovny MG došlo ze zahraničí	104
z institucí v ČR	233
Publikace odeslané z MG do zahraničí	153
do institucí v ČR	282

Artotéka

Počet návštěvníků Artotéky	111
Půjčeno uměleckých děl	35

I.7 Archiv Moravské galerie

V roce 2021 bylo postupné zapracování přírůstků do institucionálního fondu, zpracování a pořádání archivního materiálu, vedení badatelské a výpůjční agendy vzhledem k personální situaci v Archivu MG významně omezeno, stejně jako plánované pokračování ve vydávání dalších archivních pomůcek podle nových Základních pravidel pro zpracování archiválií s využitím nově zavedeného pořádacího softwaru ELZA. Pokračovalo zapojení archivu do zpracování rozsáhlého osobního fondu brněnského historika umění a konceptuálního umělce Jiřího Valocha. Archiv se též z počátku roku zapojil do projektu *Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace*, na jehož realizaci získala MG grantovou podporu ve spolupráci s Moravským zemským muzeem v rámci programu NAKI. Z hlediska činnosti archivu je pro uvedený projekt stěžejní úspěšné spuštění otevřené prezentační databáze s dokumentací související s historickou zemskou Obrazárnou, která je tak přístupná badatelům online. Tento prostor se do budoucna může rozrůstat a stát se digitální platformou pro celkové zveřejnění archivního fondu MG. Zásadním úkolem, který byl řešen i v roce 2021, byla příprava na plánované stěhování archivu do nové depozitární budovy MZK. K němu má dojít po plánované kolaudaci objektu na jaře 2023.

I.8 Národní metodické Centrum nových strategií prezentace a recepce vizuální a výtvarné kultury v muzejním kontextu (CENS)

Do činnosti CENS spadala i v roce 2021 publikační činnost; pracovník metodického centra R. Koryčánek se tradičně podílel na přípravě *Bulletinu Moravské galerie*, přičemž na rok 2021 připadly svazky číslo 83 a 84. Od roku 2019 je CENS zapojen do přípravy knihy *Jak se dělá design*. Hlavním autorem koncepce je přední český designér Jiří Pelcl, bohatý ilustrační doprovod má na starosti vizuální umělec a ilustrátor Jiří Franta, texty pak teoretička umění Silvie Šeborová. Kniha se snaží o srozumitelný popis historických okolností vzniku designu, předností a možností, které kvalitní design přináší. Publikace má oslovit široké spektrum čtenářů od nejmenších až po dospělé a přímo souvisí s nově vytvářenou expozicí designu v Uměleckoprůmyslovém muzeu. Kniha navazuje na úspěšnou publikaci *Jak se dělá galerie*, která byla vydána v řadě jazykových mutací (německy, ukrajinsky, korejsky, taiwansky, čínsky, rusky, italsky, španělsky, chorvatsky).

I s ohledem na podané grantové projekty se metodické centrum v minulém roce intenzivně zabývalo ve spolupráci s kurátory MG přípravou proměny stálé expozice v Uměleckoprůmyslovém muzeu, která byla slavnostně otevřena pro veřejnost na konci listopadu 2021. S touto změnou souviselo i zlepšení galerijní infrastruktury v budově. Předmětem zájmu byla také plánovaná proměna stálé expozice v Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici, příprava nové expozice v prostoru stodoly objektu a publikace přibližující dětem tvorbu architekta a designéra Josefa Hoffmanna. Tyto aktivity zamýšlíme dokončit v roce 2022.

S pomocí CENS byla rozvíjena on-line prezentace sbírky MG, především prostřednictvím katalogu *Sbírky on-line* (viz <https://sbirky.moravska-galerie.cz/katalog>). V roce 2021 došlo k doplnění specializovaných fondů ke sbírce Jiřího Valocha a pozůstalosti Jana Rajlichy st. Pokračovala též činnost Artotéky, která zprostředkovává zájemcům z řad veřejnosti příležitost zapůjčit si originál uměleckého díla od současných umělců. V roce 2021 bylo kurátory MG do sbírky Artotéky vybráno a nákupem nebo darem získáno jedenáct děl celkem od pěti umělců. Od začátku roku 2021 jsme prohloubili spolupráci s FaVU VUT, která spočívá v obohacení sbírky Artotéky o umělecká díla studentů. Počet děl bude každoročně narůstat a zároveň budou díla s ohledem na studium jejich autorů na FaVU průběžně obměňována. Rozvoj Artotéky finančně podporuje Erste Private Banking České spořitelny (další informace o Artotéce viz Zahraniční spolupráce).

Na podnět Muzea romské kultury se CENS od roku 2019 podílel na činnosti pracovní skupiny, která formulovala koncept zadání mezinárodní architektonické soutěže na podobu památníku obětem romského koncentračního tábora v Letech u Písku. V roce 2021 se CENS podílel na hledání koncepce stálé expozice památníku.

Pokračovala spolupráce s Galerií Josefa Jambora v Tišnově a nově i s Městským muzeem Tišnov a Městským muzeem v Jaroměři, s Jihomoravským krajem a Památníkem Alfonse Muchy v Ivančicích a s Galeriemi výtvarného umění v Hodoníně a ve Zlíně.

I.9 Zahraniční spolupráce

V rámci dlouhodobě plánovaných zahraničních aktivit MG jsme v roce 2021 nadále rozvíjeli spolupráci s MAK Wien – Rakouským muzeem užitého/současného umění. Hlavní náplní této spolupráce je výstavní program v Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici, sestávající každoročně z přípravy tematické sezónní výstavy, jejímž cílem je připomenutí designéra a architekta Josefa Hoffmanna, jeho vlivu a zařazení do kontextu současné vizuální kultury. Vlivem vládních opatření souvisejících s onemocněním covid-19 byla po domluvě MAK a MG sezónní výstava 2021 odložena na příští rok (červen 2022). V roce 2021 nabyla spolupráce mezi MG a vídeňským MAK na intenzitě; společně s městem Brtnice a nově přizvaným dalším partnerem New Design University v Kremži jsme na jaře připravili společný projekt *JH nově zprostředkovan* z programu EU přeshraniční spolupráce INTERREG AT–CZ, který úspěšně prošel hodnocením, na podzim byl oficiálně zahájen a bude pokračovat až do konce roku 2022. Projekt reaguje na nejistou situaci muzeí způsobenou protipandemickými opatřeními a představuje odkaz Josefa Hoffmanna prostřednictvím digitálních technologií, čímž ho zpřístupňuje on-line celosvětově všem zájemcům. Výstupem projektu bude mimo jiné digitální prezentace o díle Josefa Hoffmanna, kterou doplní digitální rekonstrukce ve virtuální realitě první prodejní místnosti Wiener Werkstätte, rekonstrukce stodoly v objektu Muzea Josefa Hoffmanna a její proměna v multifunkční prostor pro konání krátkodobých výstav a doprovodných kulturně-vzdělávacích akcí souvisejících s odkazem J. H.

V rámci projektu Artotéka pracovníci MG a CENS v roce 2021 pokračovali v rozvíjení spolupráce s podobně zaměřenými zahraničními půjčovnami uměleckých děl v Rakousku a v Německu. Konkrétně se jednalo o účast na zasedání Spolku německých artoték, obohacení sbírky brněnské artotéky o umělecké práce z Artothekenverband Schleswig-Holstein und

Hamburg e.V. a doprovodný program v Artotéce připravený rakouskou umělkyní Anne Glassner.

Moravské galerii se v roce 2021 podařilo zapojit do připravovaného projektu *Design a transformace: Příběhy českého designu 1990–2020*. V součinnosti s Vysokou školou uměleckoprůmyslovou v Praze se má u příležitosti druhého českého předsednictví EU uskutečnit v roce 2022 výstava v Design Museum Brusel. Cílem je představení významných českých podniků, podpora konkurenceschopnosti české produkce, seznámení zahraniční veřejnosti s kvalitním českým designem, jeho tradicí, současnými trendy a také připomenutí průmyslových tradic českých zemí.

Zástupci MG se i v roce 2021 dle pandemických možností účastnili a podíleli na konferencích ICOM, především pak na pomoci při organizování Generální konference ICOM v Praze v roce 2022. MG též udržovala kontakt v rámci celosvětového networku uměleckoprůmyslových muzeí AAD Museum Meeting, setkání v Hamburku v říjnu se však zástupci galerie zúčastnit nemohli.

II. PÉČE O SBÍRKY: akviziční činnost, inventarizace, digitalizace, restaurování

Odbor správy sbírek zajišťuje prostřednictvím svých tří oddělení – management sbírek, registr sbírek a restaurátorské oddělení – veškeré základní činnosti související se správou sbírek. Od procesů spojených s akvizicemi a zápisem předmětů do sbírky přes badatelské dotazy/návštěvy, vyřizování zápůjček, konzervaci, restaurování a přípravu předmětů k vystavení, transporty sbírkových předmětů, inventarizace, administrativu týkající se správy sbírek, až po prezentaci sbírkových předmětů v tiskových výstupech i on-line katalogu.

Vedle běžných činností spojených s každodenní péčí o sbírky se pracovníci správy sbírek podílejí také na mimořádných projektech instituce, jako je příprava expozic, výstav, zpracování akvizičních celků a řízení některých logistických procesů ve spojení s nutnými přesuny sbírkových předmětů.

Hned v první čtvrtině roku 2021 se pracovníci odboru správy sbírek zapojili do přípravy doplnění expozice *Brno předměstí Vídně* o část věnovanou Rubensovu obrazu *Hlava Medusy*. Kromě přesunu vlastních sbírkových předmětů z depozitáře a instalačních prací byli pověřeni také průzkumem a vyhledáním možných exponátů pro doplnění instalace obrazu o trojrozměrné exponáty „havěti“ na díle vyobrazené. Následně byla sjednána a realizována dlouhodobá výpůjčka ze sbírek Moravského zemského muzea.

V roce 2021 bylo však hlavním úkolem nejen pracovníků odboru správy sbírek zapojit se do realizace otevřených depozitářů, expozic a výstav v souvislosti s otevřením rekonstruovaného Uměleckoprůmyslového muzea s novým konceptem *ART DESIGN FASHION*. V rámci tohoto náročného úkolu převezli z dočasných depozitů, vybalili a nainstalovali pracovníci správy sbírek více než 10 tisíc sbírkových předmětů do dvou nově zpřístupněných otevřených depozitářů – skla a keramiky a porcelánu – Black & Light Depo. Touto koncepční změnou došlo k fyzickému zpřístupnění téměř kompletního zastoupení skleněných, keramických a porcelánových sbírkových předmětů z podsbírký Uměleckoprůmyslové práce. Návštěvník si tak může historicky vůbec poprvé prohlédnout tuto část sbírky komplexně v rámci běžné návštěvy expozic, může obsáhnout jak sbírku v její celistvosti, tak v jednotlivostech v souvislosti s propojením přes lokační systém na katalogu *Sbírky on-line*.

Více než 350 předmětů bylo instalováno v rámci čtyř nově připravovaných expozic a na 400 exponátů bylo vystaveno ve dvou výstavách otevřených současně s nově rekonstruovanou budovou.

Souběžně s fyzickou manipulací se sbírkovými předměty probíhala i navazující náročná evidenční činnost ve vztahu k novým lokacím a s tím souvisejícími úpravami katalogu *Sbírky on-line*. Pracovníci správy sbírek tak vytvořili nový inteligentní lokační systém pro více než 10 tisíc sbírkových předmětů, jehož realizace si vyžádala ruční doplnění všech karet v evidenčním systému DEMUS. Díky přehlednému značení lokací může i běžný návštěvník nalézt v depozitáři jeden konkrétní hledaný předmět fyzicky v nově zpřístupněném otevřeném depozitáři Black & Light Depo.

V roce 2021 pokračovala participace pracovníků správy sbírek na definování podoby a fungování dostavby depozitáře MG v Brně-Řečkovících. Vedoucí pracovníci dostali za úkol zpracovat základní průzkum regálového vybavení napříč muzei a galeriemi zejména v České republice. Na základě tohoto průzkumu byli osloveni dodavatelé pro představení vlastní produkce formou propagačních materiálů a referencí. Následně byl pracovníky správy sbírek

vypracován návrh regálového vybavení pro novou depozitární budovu, který byl představen a intenzivně konzultován v rámci vedení galerie i projektové kanceláře. Výsledná a odsouhlasená podoba regálového systému pro novou depozitární budovu byla předána k profesionálnímu vyprojektování.

Rozsah sbírkového fondu

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. 2021	200 222
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12. 2021	200 222
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na sbirky.moravska-galerie.cz	200 222
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných	455
Náklady na nákup sbírkových předmětů	2 749 000 Kč
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky	0
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů	36 112

Badatelské využití a výpůjčky sbírek

Počet badatelských úkonů*	107 136
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení	223
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení	482

* uveden počet vč. unikátních návštěvníků na webu Sbirky on-line

Agenda povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí

Agendu povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí podle zákona 71/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů zajišťoval v roce 2021 Mgr. Ondřej Chrobák. MG přijala celkem 23 žádostí o osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty, z toho bylo 7 žádostí o trvalý vývoz užitého umění, 14 žádostí o trvalý vývoz volného umění. S výjimkou jedné stornované žádosti bylo ve všech případech osvědčení k vývozu uděleno. Celkem tedy v roce 2021 vydala MG 22 osvědčení k vývozu.

II.1 Akviziční činnost

Rok 2021 byl pro sbírku MG mimořádně úspěšný, i ve vztahu k jejímu rozšiřování formou nových akvizic. Hlavním akcentem akviziční činnosti v roce 2021 byl zejména důraz na prezentační potenciál předmětů v souvislosti s připravovanými expozicemi v nově otevřeném Uměleckoprůmyslovém muzeu.

Na základě výzkumu kurátorů tak vznikl reprezentativní výběr exponátů, jejichž prezentace v expozicích je zcela zásadní pro představení českého designu v komplexnosti formou ucelené koncepce *ART DESIGN FASHION*. Cílenými nákupy kurátorského výběru pro doplnění panoramatu českého designu tak získala MG pro svou sbírku mimořádně hodnotné a vypovídající předměty/exponáty, které byly následně zapojeny do příběhu českého designu prezentovaného v expozicích Uměleckoprůmyslového muzea.

MG tak realizovala v průběhu roku nákupy autorských děl nejen od českých designových producentů (např. Lasvit, Brokis, Preciosa, Bohematic, Tilak, Polstrin, Kovap), ale výraznou měrou podpořila nákupem děl i přímo autory/designéry. Navázala tak na mimořádně úspěšný projekt Open Call 2020, díky němuž získala do sbírek unikátní díla zejména mladých českých autorů. Mezi jinými se tak sbírka designu MG rozšířila v roce 2021 např. o díla Lucie Koldové, Gabriely Náhlíkové, Evy Klabalové, Quynh Trang Tran, Filipa Krampla, Evy Eisler, Antonína Tomáška, Maxima Velčovského, Ronyho Plesla a dalších.

Jedním z nejzásadnějších komplexních akvizičních počínů roku 2021 pro sbírku MG se stal velkorosý dar slavné české módní návrhářky Liběny Rochové. Dar zahrnuje průřez její tvorbou v průběhu dvaceti let a čítá na stovky modelů z přibližně dvaceti kolekcí a desítky oděvních doplňků; stal se tak zcela zásadním doplněním sbírky módy MG.

Dalším mimořádným přírůstkem do sbírky MG se stala kolekce 111 fotografií (z cyklů *Černý trojúhelník*, *Exily* či *Cikáni*) fotografa Josefa Koudelky, darovaných Nadačním fondem Josef

Koudelka Foundation. Sbírká fotografie MG tak byla získala mimořádné zastoupení díla jednoho z nejvýznamnějších českých fotografů 20. století.

Mezi další akvizice patří také dary autorů, mezi nimi např. Vladimír Ambroz, který věnoval fotografie ze svých akcí ze sedmdesátých a z počátku osmdesátých let, Jiří Pelcl, který v souvislosti se svojí monografickou výstavou v MG věnoval galerii rozsáhlý soubor ze své tvorby (zejména porcelán a sklo).

V roce 2021 se podařilo díky podpoře MK ČR získat zpět od restituentů i dvě díla v rámci výkupu kulturních památek. Jedná se o obraz dle grafické předlohy J. Sadelera *Hodující společnost* a sochu *Apoštol z Veverské Bítýšky* od Mistra Michelské madony. Díla byla vrácena v restituci a po letech získána zpět do sbírky MG.

V roce 2021 probíhala přípravná jednání k aktualizaci Koncepce sbírkotvorné činnosti Moravské galerie v Brně, jejíž aktualizované vydání je plánováno na rok 2022.

Akvizice realizované v roce 2021

Koupě

Autor	Dílo
Maxim Velčovský Bořek Šípek René Roubíček Jan Kaplický	1) Lustr Frozen Light – 3 ks (1× L, 2× S varianta Clear) 2) Lustr Galaxy Lumina 3) Lustr And Why Not 4) Uranium Champagne Cooler
Gabriela Náhlíková	Vzduchová židle – air chair, prototyp 2000, nerezová ocel, vzduchové polštáře, 85×40×40 cm
Lucie Koldová	1) Svítidlo Ivy Horizontal 4 2) Svítidlo Ivy Horizontal 5 3) Svítidlo Ivy Horizontal 6 4) Svítidlo Ivy Horizontal 7 5) Svítidlo Puro Sparkle 800
Emil Edgar	Kniha Emil Edgar: <i>Moderní byt</i> , 3. Vydání, Šolc a Šimáček, Praha 1927
neurčen	Soubor UP nábytku z první třetiny 20. století: 1) Stolek s lampou 1 ks 2) Stůl 1 ks 3) Sekretář 1 ks 4) Gauč 1 ks
Eva Klbalová, spolupráce Eliška Podzimeková	Kave Footwear, tenisky Pomocná ruka, model High Top / Eliška – Hand, č. limitované kolekce 63; 2021; bavlna, recyklovaný kaučuk
	1) Obraz – dle grafické předlohy J. Sadelera, <i>Hodující společnost</i> 2) Socha – Mistr michelské madony, <i>Apoštol z Veverské Bítýšky</i>
Studio Herrmann & Coufal; Eduard Herrmann, Matěj Coufal	1) Lampa Tension – verze B, 2020 2) Lustr Lift, 2020 3) Židle A, plastová, 2021

	4) Židle B, plastová, 2021 5) Věšák Spaghetti, plastový, 2021
Pavla Sceranková	Ano nebo ne / Either Or, objekt, 2010, rozbitá lampa, radiové anténky, rozměr variabilní
Liběna Rochová	Kolekce oděvů Liběny Rochové – průřez autorčinou tvorbou
Pavel Hayek	Soubor 4 serigrafii bez názvu – textilie; 70×65 cm, 2× 2014, 1× 2015, 1× 2017
neurčen	Turistické kolo Favorit 20 z roku 1975 v původním laku a stavu
Quynh Trang Tran	Časy se mění. Křehká krása zůstává, 2018, 18 ks porcelánových talířů různých velikostí
BOAdesign	Kabát Shield, kolekce Poutník, výrobce: Tilak, a. s.
Eva Eisler	Náramek, kolekce Mobius XXL, válcovaná nerez ocel, 13×8 cm
Studio Tjep	Svítidlo Pearl Drop, Preciosa
Filip Krampla	1) Židle Sokui 2) Křeslo Li
Bohematic, s. r. o.	Náramkové hodinky model Graphic Sutnar Elephant Blue, produktová řada Standard + příslušenství k instalaci
Polstrin Design, s. r. o.	Sedačka Infinite
Kristýna Markvartová	Skleník/Glassshousse, design Krikri
Jiří Kuhnert	Kolo Porsche 928
Veronika Velčovská Jiroušková	Instalace Trvalá – Kovová, 2019
Vladislav Urban	Autorské kolekce šperků
Lucie Koldová	Křeslo Chips s taburetem, výroba TON, a. s., v barevném provedení dle výběru autorky – červený samet
Antonín Tomášek	Kolekce Fishing, 2021, 6 ks porcelánových objektů, variabilní rozměry
Ondřej Příbyl	Rentgenová žena, digitální koláž, 180×90 cm, giclée print na archivním papíru, adjustace v dřevěném boxovém rámu
Milena Dopitová	Umělecká videoprojekce pro výstavu Civilizovaná žena s názvem „Kde jsem celý život byla?“, 2021

Alice Klouzková	Autorská replika ženského pracovního oděvu z kolekce Československý červený kříž z roku 1930
Roman Týc	Bez názvu (z cyklu Riot is Wonderful), instalace vitríny v expozici Light Depo
Jan Kloss, Darina Zavadilová	1) Boty Pár – model Kiwi 2) Boty Pár – model 90s
Anna Marešová	Menstruační kalíšek whoop.de.doo, Duopack
Daniel Piršc	Porcelánový objekt Skull, 2 ks, různý dekor
Martin Žampach	1) Váza 3D tisk – velká, 40 cm, modrá 2) Váza 3D tisk – střední, 20 cm, 3 ks – černá, šedá, fialová
Maxim Velčovský	Republic Bowl (provedení v bílé barvě)
Patrik Antczak	Publikace <i>Alfabeta</i>
Eva Eisler	Stropní svítidlo SOULS L, Preciosa
Jan Kloss, Jakub Korouš	Botasky 33C Rainbow Maker
Linda Šejdová, Tomáš Zahradník	Černé menstruační kalhotky Snuggs
Rudolf Schröter	Sklenice Durit, 7 ks

Dary

Autor	Dílo
	100 ks výtisků (a tiskových dat) plakátů vyzvaných autorů z mezinárodní akce SBB Hommage: Jan Rajlich 100×100 do Moravské galerie v Brně pro výstavu <i>Rajlich 100 – Mr. Brno</i> . Formát tisku (s rámečkem) 1049×736 mm, čistý rozměr plakátu bez rámečku 1000×700 mm
Studio Koncern	Láhev a skleničky na whisky Engineering Collection M80x6; karafa a skleničky Engineering Collection – Splined Shaft
Karel Pekárek	Pozůstalost - soubor plakátů - originální návrhy plakátů - soubor kreseb – knižních a časopiseckých ilustrací - soubor ex libris - soubor originálních novoročenek ve tvaru pivních tácků apod. - reklamní návrhy a předměty (medaile aj.)

	<ul style="list-style-type: none"> - celuloidové filmové pásy - propagační tiskoviny – obálky brožur, logotypy aj. - osobní ilustrované deníky a diáře se záznamy pracovních zakázek
Liběna Rochová	Svatební šaty, Brno, 1983, vlna, ruční výšivka
	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dívčí letní šaty, Brno, 20.–30. léta, bavlněný mušelín 2) Dívčí letní šaty, Brno, 20.–30. léta, bavlněný mušelín, výšivka 3) Dívčí letní šaty, Brno, 20.–30. léta, bavlna, výšivka 4) Dívčí šaty se stojáčkem, Brno, 60. léta, bavlna 5) Dámské společenské šaty, Brno, 60. léta, šantung 6) Dámské společenské šaty, Brno, 60. léta, hedvábí 7) Modelový dům Herma Grossová-Jiroušková, Praha, dámský klobouk (doplňek svatebních šatů), 40. léta, hedvábí, slaměný výplet
Václav Houf; Štěpán Malovec	<ol style="list-style-type: none"> 1) Václav Houf, <i>O mašinkách, o panu Blahošovi a taky o nešťastném inženýru Zababovi</i>, oboustranný skládací divadelní program – plakát, 1976, loutkové divadlo Radost, 60×84 cm, knihtisk 2) Štěpán Malovec, 8smička, <i>Bylo–nebylo / Sklo</i>, oboustranný plakát – pozvánka na výstavu a poštovní obálka s logem galerie 8smička, 2020, 42×29,7 cm, ofset; obálka 16,2×23 cm, ofset 3) Werkbund ausstellung <i>Die Wohnung</i>, Stuttgart 1927 (knihtisk): <ul style="list-style-type: none"> - pozvánka na výstavu, 10×17 cm; 1 ks - korespondenční lístek, 10,5×15 cm; 1 ks - trhací vstupenky, 3,5×10,5 cm; 3 ks
Zdeněk Manina, Veronika Opatrná	Jakub Zahradník: <i>Meziskok</i> , kniha povídek, ilustrace Zdeněk Manina, grafická úprava Veronika Opatrná. Vydal Pro-art 2021, 194 s.
Vladimír Ambroz	<p>Soubor autorských tisků fotografií dokumentujících akce:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Čas, 2× digitální tisk 2) Car, 1× digitální tisk 3) Anonymity – Plastic People, 1× digitální tisk 4) Remember Me, 1 x digitální tisk 5) Stopy, 1× digitální tisk 6) UP – Jen dál; Po návštěvě svých rodičů, 4× digitální tisk 7) TV Piece, 1× digitální tisk
Jiří Pelcl	<ol style="list-style-type: none"> 1) Porcelán China No. 60, 2× šálek, podšálek, cukřenka 2) Spermie Anežka, 3ks 3) Knihovna Oblázek, součást kolekce Bludný balvan 4) Porcelán Bohemia cobalt – jídelní, kávový a čajový soubor; Český porcelán 5) Soubor nápojového skla Vicenza – 6 typů sklenic + 3 karafy; Crystalex 6) Soubor nápojového skla 4 for 1; Crystalex 7) Váza Kaktus, design pro Křehký a Skitch 8) Porcelán Něžné ouško – souprava na kávu, limitovaná edice 9) Porcelán Triplex – souprava na kávu; Český porcelán 10) Vázy Big, soubor 3 ks 11) Bábuška olej/ocet 12) Dent – 2 vázy, mísa; Bomma

	<p>13) Forestglasscollection – váza a mísa, limitovaná edice 14) Home Sweet Home – konceptuální kolekce 3 kusů nábytku 15) Porcelán Tarrazu – souprava na kávu, limitovaná edice 16) Porcelán Green set – souprava na kávu, limitovaná edice 17) Liqueur Brothers, borosilikát 18) Wine Brothers, souprava na víno, borosilikát</p>
Olgoj Chorchoj	Sáňky, ohýbané jasanové dřevo, celková výška 480 mm, výška sedáku 310 mm, šířka sedáku 330 mm, hloubka sedáku 470 mm
Miloš Hájek	Elektrický vysavač ETA 400 Pluto
	<p>Fotoaparát Flexaret – Meopta Filtry Meopta Expozimetr – Metra Blansko</p>
Josef Koudelka	<p>1) Černý trojúhelník, 35 fotografií 2) Exily, 33 fotografií 3) Cikáni, 39 fotografií 4) Panorama, Izrael 2009 5) Triptych, 3 fotografie v jedné paspartě (Chorvatsko, 1992, Chorvatsko 1992, Bosna-Hercegovina, 1994)</p>
Jindřich Halabala	Sektorový nábytek U 101 Universal
Jiří Kalfar	<p>1) Křišťálová maska White 2) Křišťálová maska Pink</p>
Vendula Kvíz Radostová	Entropie, 2015, 3× videozáznam zachycující rozpad nevypálených porcelánových sošek z manufaktury Royal Dux v Duchcově, v akváriu naplněném vodou, vše se odehrává v reálném čase – bez zrychlení
Milada Jochcová	<p>1) Dámský kabát, 1976, duble sukno, ÚLUV Brno 2) Dámský kabát, 1975, vlna, ovčí kožešina, ÚLUV Brno</p>
ANV Knives	Zavírací nůž Z050
Kryštof Nosál	Vana 10 ⁰ , akrylát, 170×100 cm, vanový sifon Chrom
Studio Segers (Todus)	<p>1) Kolekce Starling – Armchair, lakovaná nerezová ocel, v barvě žluté 2) Kolekce Starling – Low Chair, lakovaná nerezová ocel, v barvě antracit</p>
USSPA	Skořepina spa Lyra ^{iN} , USSPA/privat, transparentní
Eva Eisler	Náhrdelník Pro Bílou paní Perchtu, dřevo, nerez ocelové lanko

Egoé Studio	1) Kolekce LASO – exteriérová lampa 2) Kolekce Dip – sjezdové lyže 3) Kolekce Nest – kempingová vestavba Nest Roamer
G. Benedikt Karlovy Vary, s. r. o.	36 kusů nádobí z kolekce Granit
Rony Plesl	18 kusů pivního skla, design Rony Plesl
Rony Plesl	1) Nápojový set na vodu H2O, 1× karafa, 6× sklenice 2) Karafa Hamlet, 700 ml 3) Vánoční ozdoby z kolekce Pink, 5 ks
Luboš Drtina	Christian Morgenstern, Básně, přeložil Emanuel Frynta, ilustroval a vydal Luboš Drtina nákladem 30 číslovaných svazků jako 24. svazek edice Konibarští. Č. výtisku 24. Sítotiskem na papír vytiskl René Řebec. Sítotiskové leporelo opatřené kartonovou pevnou vazbou s ochranným pouzdrem, 202×155 mm
Vojtěch Ocelka	1) Lezecká obuv Avax nop, design Vojtěch Ocelka 2) Barefoot Fura Pomodoro
Zuzana Oharek Bahulová	Veslařský dres – kombinéza pro olympioniky, Polyamid, elastan; výroba New Wave Sportswear GmbH
Antonín Tomášek	Hrnky Islas fortunate, 4× velký, 4× malý
Janošík okna–dveře, s. r. o.	Okno Pitoresk, 2021 Design: Jakub Janošík
Roman Ulich	Klika kování Minimal/Maximal, výrobce M&T, 2013

Bezúplatný převod

Autor	Dílo
	1) Stříbrná pudřenka 2) Rtěnka (obal ze stříbra) 3) Náušnice – 2 páry 4) Medailonek ve tvaru srdce
	1) Náramek s modrými kameny 2) Brož s modrými kameny 3) Brož s medailonkem 4) Náprstek s modrými kameny 5) Náramek s růžovým kamenem 6) Prsten s růžovým kamenem 7) Pudřenka z bílého kovu 8) Pudřenka z bílého kovu s barevným zdobením

	9) Černá dóza
	1) Pudřenka z bílého kovu (hraná) 2) Dámské náramkové hodinky ze žlutého kovu Fyatt Watch 3) Pánské kapesní hodinky ze žlutého kovu Chronometr Tegra 4) Pár náušnic ze žlutého kovu s oranžovými kamínky 5) Brož ze žlutého kovu s modrým emailem, Biedermeier 6) Náušnice, Biedermeier, zlato (pár) 7) Dámský prsten ze žlutého kovu s barevnými kamínky
Martin Dyrynk; Pavel Roučka	Petr Kopta, <i>Neboť ví...</i> , Praha, vydal vl. nákladem Martin Dyrynk. Edice Slza sv. 32. Z původních rukopisů vybral, typograficky upravil Martin Dyrynk, litografické ilustrace Pavel Roučka. Číslo výtisku 157/220, 240×165 mm

II.2 Digitalizace a on-line prezentace sbírek

Hlavním úkolem roku 2021 bylo pokračovat v propagaci sbírkového fondu MG zejména formou prezentace v katalogu *Sbírky on-line* a participovat na tiskových výstupech MG prostřednictvím fotografických výstupů realizovaných fotografy v rámci odboru správy sbírek.

Kromě běžných aktivit spojených s digitální evidencí, focením a následnou webovou prezentací nových akvizic v rámci katalogu *Sbírky on-line* byl v průběhu roku katalog doplněn také o nové tematické okruhy, které umožní návštěvníkům webu více se dozvědět o mnohovrstevnatosti sbírky MG, a zejména pak o výjimečných akvizičních celcích ve sbírce zastoupených.

U příležitosti 101. výročí od narození Jana Rajlichy st., umělce, grafického designéra, výstavního designéra, scénografa, pedagoga a iniciátora *Mezinárodního bienále grafického designu v Brně*, zveřejnila MG 10. dubna 2021 sekci Archiv Jana Rajlichy s více než dvěma tisíci sbírkovými předměty, které představují pozůstalost autora, kterou MG zakoupila, resp. získala darem v předchozích letech.

Druhou osobností, která v roce 2021 byla akcentována při prezentaci v katalogu *Sbírky on-line*, byl Jiří Valoch, brněnský umělec, kurátor výstav, teoretik, sběratel umění a mecenáš v jedné osobě. U příležitosti jeho 75. narozenin byla v katalogu *Sbírky on-line* nově zveřejněna sekce Archiv a sbírka Jiřího Valocha, kde je aktuálně prezentována první část sbírky, více než pět set uměleckých děl, která tvoří těžiště stálé expozice *ART IS HERE* v Pražákově paláci.

V závěru roku pracovníci správy sbírek připravovali změny v katalogu *Sbírky on-line* v souvislosti s nově otevřenými expozicemi a depozitáři v rámci projektu *ART DESIGN FASHION* v Uměleckoprůmyslovém muzeu.

Vznikla tak nová aplikace pro zpřístupnění depozitáře Black & Light Depo, která návštěvníkovi umožňuje za využití dat z katalogu *Sbírky on-line* pohodlně se orientovat a vyhledávat mezi více než 10 tisíci vystavenými sbírkovými předměty. Návštěvníkovi je tak nově umožněno dílo vyhledat v on-line katalogu a následně s lokačním kódem fyzicky v expozici dohledat exponát, který je předmětem jeho zájmu. Díky propojení fyzického

předmětu s informacemi z on-line katalogu tak je návštěvníkovi zprostředkováno dílo v maximální obrazové i informační podobě. Návštěvník může k dílu získat veškeré informace z evidence sbírek a současně si dílo může fyzicky dohledat v depozitáři či expozici.

V souvislosti s novými expozicemi v rámci *ART DESIGN FASHION* tak vzniklo a v průběhu roku 2022 ještě vznikne celkem pět příslušných sekcí pro prezentaci expozic přes *Sbírký on-line*: Black Depo, Light Depo, Design 2000+, Fashion 2000+ a Postmoderna.

II.3 Inventarizace

V roce 2021 pokračoval desetiletý cyklus řádné inventarizace celé sbírky MG, započatý v roce 2013 dle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů a v souladu s prováděcí vyhláškou Ministerstva kultury ČR č. 275/2000 Sb.

Hlavní úsilí pracovníků správy sbírek při inventarizaci v roce 2021 bylo zaměřeno na dokončení revize v depozitáři kovů a Orientu v Uměleckoprůmyslovém muzeu. Celkem prošlo revizí v depozitáři kovů a Orientu v roce 2021 téměř 6.000 sbírkových předmětů. Práce na revizi v tomto depozitáři měly být dle plánu dokončeny v první polovině roku 2021.

Vzhledem ke značným nedostatkům zjištěným při probíhající revizi, ať už šlo o uložení sbírkových předmětů či o jejich evidenci v rámci elektronického evidenčního systému DEMUS, však práce probíhaly výrazně pomaleji, než bylo plánováno. Revize proto nebyla do konce roku uzavřena a dokončení se přesunulo až do první poloviny roku 2022.

Dalšími depozitáři, kde probíhala v průběhu roku 2021 intenzivní inventarizace, byly zejména depozitář grafického designu (zrevidováno téměř 17.000 sbírkových předmětů), depozitář fotografie (zrevidováno více než 7.500 sbírkových předmětů), depozitář kresby a grafiky (zrevidováno více než 5.500 sbírkových předmětů).

V průběhu roku tak prošlo řádnou inventarizací přibližně 18 % sbírkových předmětů, což je s ohledem k mimořádně náročným úkolům realizovaným pracovníky správy sbírek v roce 2021 velmi uspokojivý výsledek, který výrazně posunul práce na kompletním dokončení revize celé sbírky MG v roce 2022 (resp. počátkem roku 2023).

II.4 Restaurování

Restaurátorské oddělení se v roce 2021 úspěšně vypořádalo se změnou na vedoucí pozici. Díky průběžnému předávání agendy mohly veškeré započaté práce oddělení pokračovat bez přerušení.

Hlavním úkolem restaurátorského oddělení v roce 2021 bylo především zapojení do náročných příprav spojených s nově realizovanými expozicemi a výstavami v rámci konceptu *ART DESIGN FASHION* v rekonstruovaném Uměleckoprůmyslovém muzeu. Kromě kontroly stavu všech děl před jejich vystavením a s tím spojenými restaurátorskými průzkumy a základním ošetřením děl prováděli pracovníci restaurátorského oddělení i náročné komplexní restaurátorské zákroky a konzervaci exponátů, jejichž stav před vlastním vystavením takový zásah vyžadoval. Restaurátorské zákroky byly průběžně dokumentovány a závěrečné restaurátorské zprávy následně archivovány.

Hned v počátku roku 2021 byl dokončen náročný úkol restaurování nástěnných maleb v tzv. votivním sálu v Uměleckoprůmyslovém muzeu, na jehož realizaci se průběžně podíleli všichni pracovníci oddělení již od roku 2020. Odkryv a restaurátorské doplnění nástěnné malby byl velmi dobře hodnocen pracovníky Odboru památkové péče MMB, pod jejichž dohledem veškeré práce probíhaly. Kolaudací tak byl završen několikaměsíční termínovaný úkol, který decentně podtrhl historický kontext nově rekonstruované budovy Uměleckoprůmyslového muzea.

Dalším úkolem roku 2021, který si vyžádal nemalou součinnost pracovníků restaurátorského oddělení, byla participace na projektu NAKI II *Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace*. Stejnomená výstava připravovaná v rámci tohoto projektu si klade za cíl představit veřejnosti díla získaná do sbírky právě v době působení Moravské zemské obrazárny, jedná se tedy o nejstarší akvizice. Již v přípravné fázi výstavy byl kurátorský výběr děl konzultován s restaurátory, neboť jejich stav mnohdy nebyl pro prezentaci vhodný bez restaurátorského zásahu. Byla vytipována díla, jejichž prezentace pro projekt kruciólní a v roce 2021 započalo provádění komplexních i částečných restaurátorských zákroků. Kromě intenzivního interního restaurování se podařilo v rámci projektu získat z Ministerstva kultury ČR navýšené finanční prostředky na externí restaurování dalších obrazů (Carl Maria Thuma, *Císař Josef II. orající u Slavíkovíc*, inv. č. A 240; boloňský malíř, *Judita s hlavou Holofernovou*, inv. Č. A 419; neznámý italský malíř, *Mytí nohou*, inv. Č. A 73 a Anthonie Palamendesz, *Dámská toaleta (námluvy)*, inv. č. A 947), a restaurátorské práce byly úspěšně dokončeny v termínu dle časového plánu projektu.

V souvislosti s projektem byla také předložena žádost o finanční podporu v rámci programu ISO II/D na náročné restaurování sbírkových předmětů. V roce 2021 tak MG získala dotaci na externí restaurování dalších tří obrazů (monogramista HG, *Poslední soud s donátory – epitaf neznámé rodiny*, inv. č. A 375; Ambrosius Benson, *Sv. Jeroným*, inv. č. A 431 a Ludwig Reffinger, *Návrat ztraceného syna*, inv. č. A 958), kterou účelně vyčerpala.

Nad rámec výše uvedených hlavních úkolů probíhala průběžná profylaktická péče o sbírkové fondy i kontrola stavu jednotlivých předmětů a podmínek jejich uložení. Restaurátorské oddělení se podílelo na přípravě i deinstalacích výstav MG, připravovalo sbírkové předměty pro zápůjčky včetně vyhotovení protokolů o stavu, operativně spolupracovalo při řešení vzniklých problémů.

V roce 2021 provedli pracovníci restaurátorského oddělení celkově 830 kontrol a vyhodnocení stavu sbírkových předmětů, sanovali 87 předmětů a konzervovali či vyčistili 387 sbírkových předmětů. Provedli jeden restaurátorský průzkum, zrestaurovali celkem 41 sbírkových předmětů a provedli adjustaci 95 sbírkových předmětů.

Statistický přehled restaurátorské činnosti za rok 2021

Restaurování – interní	41
– externí	7
Konzervace – interní	387

– externí	0
Adjustace	95
Restaurátorský průzkum	1
Kontrola stavu sbírkových předmětů	830
Sanace předmětů	87
Konzultace	9
Badatelské návštěvy	0
Protokoly o stavu	55

III. VĚDA A VÝZKUM

Zpracovávání vědecko-výzkumných cílů pro rok 2021 se řídilo schválenou koncepcí VaV pro toto období, jakož i závazky, které vyplývají ze získané podpory v rámci programů NAKI, GAČR a TAČR. Vedle krátkodobých výstavních projektů a vydání publikací byly pro rok 2021 stanoveny dva specifické cíle: Prvním bylo rozšíření stávajících expozic v podobě otevření nové stálé expozice designu v Uměleckoprůmyslovém muzeu a další části expozice starého umění v Místodržitelském paláci, která navázala na expozici *Brno předměstí Vídně* otevřenou v roce 2019. Druhým pak přijetí do vědecko-výzkumné e-infrastruktury CESNET a připojení k ní. Přijetím se MG přidala k nejvýznamnějším výzkumným organizacím v České republice a díky zapojení do společné e-infrastruktury získá přístup ke službám, které zlepšují kvalitu zázemí pro realizaci našich projektů.

V rámci Institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO) jsme v roce 2021 dokončili vědecký výstup v podobě výstavy *Jiří Pelcl Design*, která byla doplněna odbornou publikací. Vydali jsme též plánovaný sbírkový katalog děl slovenských autorů ve sbírkách MG, zpracovaný týmem řešitele Z. Sedláčka.

Sbírkový katalog kovů řešitelky A. Krkoškové byl přesunut do roku 2022 a první díl sbírkového katalogu rakouské malby 19. století ve sbírkách MG řešitele P. Tomáška vyjde až v roce 2023. Z důvodu pandemie covid-19 byla posunuta realizace výstavy s odbornou publikací *Rodinné záležitosti: archeologie a konceptuální umění*, konkrétně na jaro 2022. Studii řešitele R. Koryčánka, který měl v souvislosti s konferencí AMG dopracovat odborný článek o akviziční činnosti, se podařilo publikovat v *Bulletinu Moravské galerie*.

V roce 2021 vyšla standardně dvě čísla – 83 a 84. *Bulletin* č. 83 publikoval články vztahující se k probíhajícímu výzkumu Moravské zemské obrazárny bývalého Františkova muzea, odbornými redaktory byli Z. Kazlepka a P. Tomášek. *Bulletin* č. 84 představil neobvyklé, zato však zcela zásadní téma bezpečnosti v muzejních institucích; jeho odborným redaktorem byl M. Kučera.

V roce 2019 MG uspěla s žádostí o financování v rámci NAKI na projekt *Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace* řešitele P. Tomáška. V rámci tohoto projektu spolupracujeme s Moravským zemským muzeem na výzkumu Obrazárny původního Františkova muzea. Druhý rok řešení projektu (2021) probíhal přes pokračující vládní

protipandemická opatření a s tím související komplikace z větší části podle plánu a v souladu se schváleným zněním projektu. Všechny přípravné dokumentační práce zahájené v prvním roce nadále probíhají, stejně jako pokračuje vědecká práce řešitelského týmu. Plánovanými výstupy projektu pro rok 2021 bylo spuštění specializovaného digitálního archivu Obrazárny Moravského zemského muzea, digitální knihovny aukčních a výstavních katalogů historické knihovny Obrazárny Moravského zemského muzea a odborné články, které se staly náplní *Bulletinu Moravské galerie č. 83*.

Díky úspěšnému výsledku žádosti TAČR v roce 2020 na podporu projektu řešitele J. Pátka ke studiu díla významné fotografky Dagmar Hochové probíhaly v roce 2021 badatelské práce, jejichž výstupem má být odborná publikace a výstava v roce 2023. Dílčími výstupy v tomto roce byly dva příspěvky do odborných publikací: prvním kapitola „Fotografický archiv Dagmar Hochové jako součást národní paměti“ v knize *Dlouhý volební rok 1990 ve střední Evropě* (ISBN 978-80-7285-264-1), druhým kapitola „The Photographic Estate of Dagmar Hochová in the Collection of Photography and New Media of the Moravian Gallery in Brno“ v zahraniční publikaci *Artists' Legacies. Preservation, Study, Dissemination, Institutionalisation* (ISBN 978-972-8467-58-6).

MG se v rámci programu TAČR zapojila též do projektu Podpora turistického ruchu vcházením do krajinomalby a fotografie, na kterém spolupracujeme s Ústavem geoniky AV ČR, v. v. i. a Mendelovou univerzitou v Brně. Výstupem v roce 2021 byla společná výstava *Vcházení do obrazů Josefa Jambora*.

V rámci projektů GAČR pokračovala kurátorka M. Sylvestrová v projektu *Československá reklama v poválečném období*, který se zabývá československou reklamou v období komunistické diktatury, přičemž její fungování a obsahy nahlíží v kontextu dobové spotřební kultury, tedy s ohledem na její tehdejší poslání. Hlavním řešitelem projektu je O. Táborský. V roce 2021 odevzdala M. Sylvestrová podklady k publikaci, která vyjde v roce 2022. Řešitelka M. Sylvestrová se též zapojila do společného projektu s M. Svobodovou, mapujícího dílo Františka Kalivody. V roce 2021 probíhal výzkum pozůstalosti F. Kalivody v Muzeu města Brna.

IV. PROVOZ A EKONOMIKA

IV.1 Rozpočet na rok 2021

V první fázi přípravy rozpočtu na rok 2021 byl galerii stanoven příspěvek na provoz ve výši 99 957 051 Kč, z toho výše příspěvku na kulturní aktivity činila 1 400 000 Kč. Na základě těchto ukazatelů byl sestaven finanční rozpočet MG na rok 2021 v celkovém objemu 115 797 051 Kč s plánovanými výnosy z vlastní činnosti ve výši 5 340 000 Kč.

Mimořádná opatření v souvislosti s pandemií covid-19, která vedla k uzavření kulturních institucí, způsobila propad výnosů v předpokládaném objemu cca 3 600 000 Kč.

Při redistribuci kompenzací zřizovatelem byla galerii stanovena jako kompenzace výpadku výnosů pouze částka 365 634 Kč a pro částku 3 346 719 Kč byl dán pokyn ke snížení nákladů s odkazem na vyšší zapojení prostředků fondů do rozpočtu MG. Jelikož však především s prostředky fondu reprodukce majetku bylo počítáno na krytí zvýšené potřeby prostředků na

dokončení projektu revitalizace Uměleckoprůmyslového muzea, požádali jsme zřizovatele v průběhu roku o navýšení příspěvku na provoz. Predikcí výsledku hospodaření za rok 2021 byl tento deficit vyjádřen částkou 3 380 573 Kč, kterou MG v závěru roku obdržela navýšením příspěvku na provoz.

I když byl rok 2021 finančně jedním z nejsložitějších v posledním několikaletém období, bylo dosaženo vyrovnaného výsledku hospodaření. Náročnost byla způsobena především vysokou potřebou finančních prostředků na dokončení projektu revitalizace a vytvoření nové stálé expozice Uměleckoprůmyslového muzea v Brně. Projekt byl z největší části financován z prostředků IROP, ale v průběhu jeho realizace došlo k prudkému nárůstu cen materiálů a stavebních prací, takže bylo nezbytné požádat zřizovatele o navýšení investiční dotace v celkovém objemu 25 550 000 Kč, což však nepokrylo celkový nárůst cen. Ani tyto prostředky však nepokryly zvýšenou potřebu pro zdárné dokončení celého projektu, takže MG musela vyčlenit z vlastních zdrojů cca 20 mil. Kč investičních prostředků a 12 mil. Kč neinvestičních prostředků. Ne všechny plánované akce se však do otevření podařilo realizovat, takže bylo vyčerpáno cca 16 mil. Kč a s dalšími prostředky se počítá na dokončení v průběhu příštího roku.

Další akcí, která zkomplikovala finanční situaci galerie, byly problémy se zahájením dalšího projektu z programu IROP, a to dostavby depozitáře v Brně-Řečkovících. Problémy vznikly soudním schválením restitučních nároků na pozemky, určené pro dostavbu depozitáře. Průtahy s odkoupením těchto pozemků oddálily vydání změnového rozhodnutí a tím i možnosti podání žádosti o platbu již vynaložených prostředků na projektování stavby v objemu cca 6 mil. Kč.

Mimo schváleného příspěvku na provoz a jeho navýšení v průběhu roku obdržela MG od zřizovatele neinvestiční dotační prostředky v celkové výši 10 488 000 Kč, z toho 9 078 000 Kč na projekty vědeckovýzkumné činnosti a 1 410 000 Kč účelové dotace na restaurování a realizaci programu na ochranu měkkých cílů. Mimo dotačních investičních prostředků projektu IROP na revitalizaci Uměleckoprůmyslového muzea obdržela MG v roce 2021 investiční dotace na revitalizaci datového propojení objektů a pořízení docházkového systému v celkovém objemu 9 700 000 Kč, na pořízení ekonomického software ve výši 2 000 000 Kč, na nákup uměleckých děl do sbírek ve výši 1 800 000 Kč a na dofinancování projektu revitalizace Uměleckoprůmyslového muzea ve výši 25 549 791 Kč. Velká část těchto projektů bude dokončena a vyúčtována v roce 2022.

IV.2 Provozní činnosti a správa budov

Provozní oddělení plnilo úkoly vyplývající z každodenních povinností pravidelné údržby objektů a jejich technických zařízení a veškerého ostatního nesebírkového majetku MG. Údržba byla zajišťována převážně zaměstnanci instituce a dále pak smluvně dohodnutými servisními firmami – zejména na zařízeních, jako jsou strojovny, klimatizace, výtahy, výměňkové stanice, kotelny v budovách MG, otopné soustavy, zdvihací zařízení, opravy klimatizačních jednotek, datové sítě, servis elektrotechnického zařízení budov, přenosného elektrického ručního nářadí, audio a video techniky včetně zajištění pravidelných revizí jmenovaných zařízení, ale též pravidelný úklid v objektech.

Na rok 2021 proběhla výběrová či poptávková řízení, jejichž výsledkem byly rámcové smlouvy na výstavnické práce, přeprava provozního a výstavnického materiálu. Dále byl vybrán externí administrátor pro zakázku, kterou bude vybrána firma zajišťující úklidové služby v druhé polovině roku 2022. Od aktuálně nastavených smluvních vztahů pro příští rok si MG slibuje především finanční úsporu a větší operativnost při výkonu práce.

Hlavními úkoly provozního oddělení pro rok 2021 byly údržbové práce v Místodržitelském paláci a Pražákově paláci (obnova nátěrů a maleb a další akce dle kapacitních možností oddělení) a především v Uměleckoprůmyslovém muzeu, kde v listopadu 2021 proběhlo zprovoznění objektu po rekonstrukci, čímž i nutnost zajistit nové činnosti provozu spojené s otevřením objektu pro veřejnost. V Jurkovičově vile proběhl generální úklid objektu včetně ošetření podlah a pokračovalo se v obnově nátěrů dřevěných konstrukcí.

Pro chod celé instituce zajišťovalo provozní oddělení též správu a údržbu vozového parku sestávajícího ze 4 automobilů.

Ekonomické vyhodnocení roku 2021 (v tis. Kč)

Výnosy celkem	125 725
z toho: příspěvek na činnost od MK ČR	115 041
dotace ÚSC	180
grant EU	0
grantová agentura ČR	644
příspěvek partnerů	0
vlastní tržby a výnosy	9 860
z toho: tržby z prodeje zboží a služeb	3 883
z toho: vlastní zboží a komisioní prodej	1 332
prodej vstupenek	1 292
reklama	122
pronájem	855
vývozní povolení	9
tržby: knihovna, foto, reprodukční práva	273
ostatní výnosy	5 977
z toho: použití finančních fondů	5 219
z toho: rezervní fondy	2 321
fond reprodukce	2 888
fond odměn	10
ostatní výnosy	758
sponzorské příspěvky, dary	0
Náklady celkem	125 725
z toho: spotřeba materiálu vč. nákupu DDM	5 239
spotřeba energie	7 540
služby	19 448
osobní náklady celkem	76 801
z toho: mzdové náklady	53 476

OON	1 992
sociální zabezpečení	18 296
sociální náklady	2 885
ostatní sociální náklady	152
odpisy HIM a DHIM	9 498
daň z příjmu	118
opravy a udržování	5 683
cestovné	331
náklady na reprezentaci	354
aktivace oběžného majetku	-1 119
náklady na prodané zboží	1 039
ostatní náklady	793
Hospodářský výsledek	0

Z celkových nákladů tvořily náklady na:

výstavní činnost	3 736
restaurování sbírkových předmětů	1 329
nákup knih	285
nákup sbírkových předmětů	3 006

Zřizovatel MK ČR poskytl v rámci příspěvku na činnost tyto účelové dotace neinvestičního charakteru:

EZS, EPS – ISO A, B, D	370
kulturní aktivity	1 400
institucionální dotace na vědu a výzkum	9 078
výkup předmětů kulturní hodnoty – ISO C	0
VISK	0
ostatní dotace	1 260
Celkem	12 008

Dotace investičního charakteru:

institucionální dotace na vědu a výzkum	0
ISO A, B, D, E	1 800
VISK	0
IROP <i>Revitalizace UMPRUM</i>	49 564
Rozšíření datového propojení + ESW	8 963
Dostavba depozitáře v Řečkovcích	20 700
Investiční dotace ÚSC	40
Celkem	81 067

V. INVESTIČNÍ A STRATEGICKÉ PROJEKTY

Uměleckoprůmyslové muzeum

V roce 2021 byl dokončen investiční projekt *Revitalizace UMPRUM – Dovybudování návštěvnického zázemí a vytvoření nové stálé expozice designu*, který byl realizován v rámci IROP a spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů. Souběžně s realizací a dokončením tohoto projektu buduje MG též relaxační zónu pro návštěvníky, finančně podpořenou z investičního odboru MK ČR, a „robotickou kavárnu“, jejíž koncepce je postavena na myšlence veřejně přístupného showroomu a celkové prostředí je navrženo českými designéry. Prostor nádvoří je nově zastřešen víceúčelovým konceptuálním objektem a doplněn o nové sociální zázemí a vybavenost pro pořádání společenských akcí. Autorem projektu je Ing. arch. Marek Štěpán.

Stavba nové depozitární budovy

V rámci projektu *Stavba nové depozitární budovy Moravské galerie v Brně-Řečkovících* realizovaného v rámci IROP a spolufinancovaného z Evropských strukturálních a investičních fondů bylo na rok 2021 plánováno dokončení výběrové řízení na generálního dodavatele stavby a realizace části stavebních prací. Z důvodu komplikací, způsobených vydáním dotčených pozemků v restitučním řízení původním vlastníkům, došlo k částečnému zpoždění v plánovaném harmonogramu projektu. V roce 2021 byl tento problém úspěšně vyřešen opětovným odkoupením dotčených stavebních pozemků. Dále byla kompletně dokončena projektová dokumentace ve stupni DPS. Výběrové řízení na generálního dodavatele bude zahájeno v roce 2022.

Stávající centrální depozitář v Brně-Řečkovících

Moravská galerie je v přípravné fázi projektu *Revitalizace depozitáře Moravské galerie v Brně-Řečkovících – snížení energetické náročnosti* tak, aby mohla operativně podat žádost o podporu tohoto projektu do příslušné výzvy operačního programu Životní prostředí. Projekt je zaměřen na obnovu technologií stávající budovy, které jsou v havarijním stavu, tak, aby byl zajištěn chod objektu a bezpečné uložení sbírkových předmětů. Cílem projektu bude výměna chladicího a zvlhčovacího zařízení pro úpravu klimatu v prostorách depozitáře. Výměnou chladicí technologie bude minimalizováno riziko úniku škodlivého plynu. Vytvořením nového systému rekuperace odpadního tepla pro zpětné získání energie z odpadního tepla chladících strojů a využitím obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím fotovoltaiky bude získána čistá energie, která bude ukládána do elektroakumulátorů pro záložní zdroje UPS. Úpravou venkovního pláště s cílem zajistit optimální difuzi stěn, zastíněním celé fasády včetně prostoru výměníku a dalšími úpravami v interiéru bude snížena energetická náročnost budovy. Vznik nových zelených ploch a úprava stávajících dlážděných ploch povede k zadržení a využití srážkové vody.

Místodržitelství palác

Objekt je dlouhodobě v neuspokojivém stavu, proto byly intenzivně ověřovány všechny možnosti pro zajištění financování potřebných oprav, především ze státních zdrojů (např.

programy Rozvoj a obnova materiálně-technické základny a Program péče o národní kulturní poklad). Vzhledem k tomu, že v programu IROP došlo na podzim 2020 k navýšení dotačních prostředků, byla zahájena příprava částečné rekonstrukce budovy v rámci projektu *Revitalizace Místodržitelského paláce – vybudování návštěvnického zázemí a vytvoření stálé expozice starého a užitého umění*. Na podzim 2021 byl redukován rozsah původních stavebních úprav Místodržitelského paláce, bylo provedeno výběrové řízení na administrátora výše zmíněného projektu a výběrové řízení na administrátora veřejných zakázek.

Pražákův palác

Budova Pražákova paláce pocházející z konce 19. století se nachází dlouhodobě ve špatném technickém stavu, její dílčí části již nemají potřebné izolační vlastnosti a vyžadují opravu, či v případě původních prvků jejich výměnu. Dlouhodobým záměrem MG je příprava projektu *Snížení energetické náročnosti Pražákova paláce Moravské galerie v Brně* tak, aby mohla následně podat žádost o podporu tohoto projektu do odpovídající výzvy operačního programu Životní prostředí. Cílem projektu je výměna všech oken v budově a oprava střechy zaměřená na zvýšení její hydroizolační schopnosti. V případě kladného vyhodnocení žádosti by tato investiční akce mohla proběhnout v letech 2024–2025.

Realizace nového objektu Moravské zemské knihovny (MZK)

V rámci dlouhodobé spolupráce s MZK probíhala v roce 2021 výstavba nového depozitáře pro MZK, jehož součástí budou prostory pro archiv a knihovnu MG. Předpoklad ukončení stavebních prací je k 12/2022, kolaudace objektu je plánována na začátek roku 2023; přestěhování a zahájení provozu prostor pro potřeby archivu a knihovny MG aktuálně vychází na první polovinu roku 2023.

Objekt je navržen jako dva hlavní funkční prostory s potřebným zázemím pro uložení méně používaného fondu knihovny a pro potřeby archivu MG, jehož přestěhováním z aktuálního umístění v depozitáři MG v Brně-Řečkovících vytvoříme nové kapacity pro koncentrované ukládání sbírkového fondu.

Datové propojení objektů Moravské galerie

V roce 2021 probíhala realizace projektu Revitalizace datového propojení objektů MG, podpořeného dotací z MK, V rámci projektu byla provedena realizace kabeláže nové datové sítě, aktivních prvků datové sítě a nově byl implementován docházkový systém pro všechny objekty MG. Ukončení projektu je plánováno na rok 2022.

Pořízení ekonomického a účetního software

Na základě dlouhodobé komunikace se zřizovatelem o zastaralosti ekonomického informačního systému galerie jsme získali finanční prostředky na jeho obnovu ve výši 2 mil. Kč v rámci akce Pořízení ekonomického a účetního SW. Práce přípravě realizace byly zahájeny v roce 2021, dokončení je naplánováno na rok 2022.

VI. BEZPEČNOST OBJEKTŮ A OCHRANA SBÍREK

V roce 2021 probíhala v objektech MG pravidelná údržba zabezpečovacích systémů PZTS, CCTV, EKV a EPS. Zásadním úkolem roku se stala rekonstrukce Uměleckoprůmyslového muzea, v němž došlo ke kompletní obměně CCTV, EPS a k rozšíření systému o EKV a dílčí prvky předmětové ochrany a tísňové komunikace. Dalším významným bodem je instalace nového integračního řídicího bezpečnostního systému, který umožnil sloučení všech systémů do jednotné dohledové nadstavby. V ostatních objektech MG byl řešen pouze nejnútnejší servis zařízení bez zásadnější obměny stávajících prvků. V rámci dotačního programu ISO se vlivem priorit zaměřených na dokončení výměny objektových zařízení v rámci resortu Ministerstva kultury nepodařilo získat prostředky na plánovanou obměnu technologie CCTV v Pražákově paláci, která je již za hranou životnosti. Obdobná situace je v Místodržitelském paláci; její řešení pravděpodobně bude možné v rámci plánované celkové rekonstrukce objektu. Pokud se v dalším období nepodaří získat prostředky z obdobných dotačních titulů, bude muset MG situaci řešit z vlastních prostředků.

Z hlediska fyzické ostrahy se MG nadále soustředila, a i do budoucna soustředí na nábor a rozvoj vlastních bezpečnostních pracovníků. Důležitým nástrojem k tomu byly prostředky ze zdrojů dotačního programu na ochranu měkkých cílů, v rámci něhož byli proškoleni nejen zaměstnanci ostrahy v první pomoci a managementu osobní bezpečnosti. Kromě toho proběhla řada námětových cvičení, která prověřila jejich schopnosti a připravenost instituce na řešení mimořádných událostí. Hlavním výstupem proběhnuvšího projektu však bylo nastavení systému periodického školení zaměstnanců a rekonstrukce havarijního plánování, respektive vytvoření nového koordinačního plánu.

Problematika bezpečnosti a ostrahy byla v roce 2021 uchopena i v rámci vědecko-odborné činnosti Moravské galerie, kdy vedoucí ostrahy M. Kučera, jakožto odborný redaktor, připravil *Bulletin* č. 84 se zcela zásadním, nicméně neobvyklým tématem bezpečnosti v muzejních institucích a celkově v kultuře.